

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Otto III Bischof von Constanz (1411-1434; gest. 1451) und
anderer Schriften - Cod. Aug. perg. 34**

Otto <von Hachberg>

[S.l.], [15. Jahrh.]

De conceptione beatae virginis

[urn:nbn:de:bsz:31-65297](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-65297)

eclesie idest in sacri eloqui
 predicatione que p sua muni-
 cione et altitudine turri da-
 uid si milis dicit mille clip-
 pei dependent quia qd illic
 precepta sunt tot etia pectus
 ni munita ad seruanda
 itaq inoentia etia lesi a prio
 pdurare in humilitate festina
 in abel ante oculos veniat
 qui et occisus a fre scribitur
 et no legitur reluctatus me-
 tis mudicia etia cu coniugali
 copula eligit Enoch debz imi-
 tari qui et i coniugio positus
 ambulauit cu deo et no in-
 ueniebat quia tristulit illu
 deus Precepta dei festina
 in presenti nre vtilitati po-
 nere noe ante oculos veiat
 qui cura domestica post po-
 sita ex iussione omnipotentis
 dñi p centuz anos ad arte
 fabricaz vixit occupatus Sb
 ure virtutez obediencie imi-
 mur Aspice abrahā debz
 qui relicta domo cognatione
 patria obediuit exire i locū
 que accepturus erat in he-
 ditate et exiuit nesciens q
 iret qui paratus extitit ut
 pro eterna hereditate dilec-
 tuz que accipat occideret he-
 redez et quia vniuz deo offer-
 re no distulit vniuersaz ml-
 tudinez gentiuz i semine ac-
 cepit Nozu simplicitas pla-
 cet ysaac ad mentez veiat
 que in omnipotentis dei o-
 culis vite sue tranquillitas or-
 nauit Laboriosa fortitudo
 ut obtineri debeat iacob ad
 memoria reducatuz q post
 q sat fortiter seruire homi-

ad eam quoqz virtute pdu-
 ctus est ut no potuisset a lu-
 ctante angelo superari Cona-
 mur carnis illecebras vince
 Ioseph ad memoriaz redeat
 qui teptante se dña studuit
 carnis continētia etia cu vi-
 te paulo custodire et capti-
 uaz mentez no habuit nec
 captiuus Vnde factuz est
 ut quia mēbra sua bene no-
 uerat regere regendo quo-
 qz omi egipto pesset Vnde
 tudinez atqz paciētia obtine-
 querim Moysen ante oculos
 deducam qui acceptis par-
 uulis ac mulieribus secre-
 ta milia armatoz regēs
 mitis fuisse scribit sup omz
 homines qui habitant super
 facie orbis terre Fortitudi-
 nis zelo cont vicia accendi-
 mur Sinees ante oculos de-
 ducit qui cocūtes gladio
 triffigēs castitati populū rd-
 dit et nā deiratus placuit
 De spe oipotentis dei psumē
 in dubijs querim Josue ad
 memoriaz reuocem qui dū
 dubia certamia certa mēte
 subit ad victoriaz sine dubi-
 etate puenit Nam mentis in-
 iurias ponere cupim i be-
 nignitate am dilatare Sa-
 muel i cogitacōez deducitur
 qui de pzinapatu deiectus
 a iplo ai isde plus peteret
 ut pro eo pces dño effunderet
 Rndit dicens Absit a me hor-
 perituz in dño ut cessem o-
 rare pro uobis Culpā quip-
 pe vii sanctus petrare se
 credidit si eis quos aduersa-
 rios ptulerat vsqz ad delecto

nem benignitatez grē nō red
didisset in prece. **Q**ui rursus
cū iubente dno mitteret^r ut
dauid vingeret in rege. **r**espo
dit. quomō vadam. inuicet
me saul et occidet me. **E**t tñ
qui iratū dnm eidez saul co
gnouerat. in tanto se luctu
afflixerat. ut ei p se dñs di
ceret. quo vsq; tu lugēs sau
lem. cū ego abierim eu. pē
sem^r qd eius animuz. qñtus
ardor caritatis incenderat.
qui et illū flebat. a quo ti
mebat occidi. **C**auere etiā
volum^r quē timem. **S**olliata
mente nobis pensanduz est.
ne si locuz fortasse reppim^r
maluz pro malo reddam^r
ipi. quē fugim^r. **D**auid qd ad
memoriaz redeat. qui pseq^r
tez se regez. et inuenit ut po
tuisset occidere. et tamē in
ipā ferendi potestate po
situs. elegit bonuz. qd ipē de
beret faceze. **N**on autē ma
lū. qd ille merebat^r pati. di
cens. **A**bsit a me. ut mittam
manū in xpm dñi. **E**t cum
saul isdez ab hostibus fuisi
nteremptus. eu quē pscuto
rez. dū vneret ptulit. fleuit
ocisuz. **E**rrantibus hui^r mū
di potētibus. libere loqui de
cermin^r. **I**ohānis auctoritas
ad animuz reducat^r. qui he
rodīs nequitiā. rephendēs.
pro verbi rectitudine occidi
nō timuit. et quia xpc est
veritas. ipē ideo pro xpo aīaz
posuit. **C**arnem iā nīaz pro
deo ponere festinam^r i mor
te. **D**etrus ad memoriaz
veniat. qui inter flagella

gaudet. qui cesus. pñcipib^r
resistit. qui vitā suā pro vitā
despiciat. **C**ū mortis appetitū
disponim^r aduersa contēp
nere. **P**auluz ante oculos
deducim^r. qui nō solū alliga
ris. et mori parat^r pro xpo.
nō facit pñsiozez aīaz suāz
q se. **S**uacendi cor nīm igne
caritatis qñm. **I**ohānis vba
pensem^r. an^r os. omē qd loq^r
caritatis igne vaporat^r. quā
g^r i uore sacri eloqui. **C**ū lib^r
querim^r munimen virtutis.
inuenim^r. mille clipei pendet
ex ea. omīs armatura forti
uz. **S**i enī pugnare cont^r spi
ritalia nequā uolum^r. in
collo emē. **Q**ue sicut dauid
turris. nobis erecta est. **I**de
m diuino eloquio. pteritois
arma requiram^r. ut ex di
scretione prepti cont^r uicā
sumat^r virtus adiutoris. **E**t
ce enī cont^r acereas potesta
tes festinam^r. **F**ortes existe
re in hac turri. **A**rmaturā
nre mētis inuenim^r. ut in
de prepta conditoris. inde
sumam^r exempla pcedētuz.
p que cont^r aduersarios no
stros. i expugnabiliter ar
memur. **D**ū quālibz enī v
tutez subire appetis. et hāc
illie. a patribus iā impleti
vides. **A**bi armaturāz tuāz
inuenis. p quā cont^r spūali
a bella munitis. **D**epen
dent quippe i ea. clipei. si
quis pugnare appetit. **A**s
sumat et exeat. **V**irtute pe
ctus munit. et verboz
iacula emittit. **E**t nōnduz.
quia edificata. pugnaculis

sus dicit. **H**oc quippe agunt
 pugnacula) qd' clipei) quia
 utraq; pugnat'z munim' s;
 inter utraq; distat) quia cli-
 peuz pro nro munimine) ubi
 cuq; volum' mouem' ppu-
 gnaculo autē defendi pos-
 sum' s; hoc mouere nō pos-
 sum'. **C**lypeus i manu est) nā
 pugnaculuz nō tenē. **Q**uid
 g' inter pugnacula et cli-
 peos distat) nisi q' in sacro e-
 loquio) patru' pcedentuz et
 miracula legim') et virtutes
 bonoz opoz audim') ubi nā
 q; cognoscim') q' alius potu-
 it mare diuidere) alius so-
 lem figere) alius mortuuz
 suscitare) alius paralituz
 verbo erigere) umbra egro-
 tos curare) alius p sua semi-
 nancia in firmatuz febribus
 obuiare) qui tamē omis) et
 paciēcie longanimitate mi-
 tes) et zelo rectitudinis fer-
 uentes fuerunt) verboz pdi-
 catione diuites) simul 7 mi-
 sericordia largitatis) huius
 q; q' vera de deo dixerit) mi-
 racula testant') quia talia p
 illuz nō facerent) nisi de illo
 vera nauerent) q' p q'
 humiles) q' benigni) extita-
 runt) eoz testant' opationes).
Signit' de fide tēptamur)
 quā ex illoz p dicatione con-
 cepim') loquētiuz miracula
 conspiciam') et in fide quā ab
 eis accepim') confirmamur).
Quid g' illoz miracula) nisi
 nra sunt) pugnacula) quia
 et muniri p illa possum') et
 tamē hec i manu nra arbitri-
 nō tenem') nā talia facere

nō valem'. **C**lypeus vero i
 manu est) et defendit) quia
 virtus paciēcie) virtus mise-
 ricordie) pcedente nos grā)
 et i potestate est arbitri) 7
 a pualo protegit adu'sitatis).
Luzis itaq; nra) cu' pugna-
 culis suis edificata est) i qua
 mille clipei dependent) quia
 i scriptura sacra) et sub mira-
 culis patru') a iaculo aduer-
 sitatis abscondim') et conuer-
 sationis sancte munimina)
 etiā i manu operis tenem'.
Notanduz vero) q' limē por-
 te) vno calamo mensuratur)
 calamus autē) i sex cubi-
 tis et palmo tendit') qz vide-
 licet) i scriptura sacra) et de-
 ctina pfecte opationis) et
 mtiuz supne contēplationis
 inuenit'. **S**i vero porta) hoc
 loco) vnusquisq; p dicator) ac-
 cipit'. **L**imen exterius i porta
 est) vita actiua) limen vero
 interius) vita contēplatiua)
 p illa quippe ambulat' i fide)
 p hanc vero festinat' ad spēz).
Illa exterius duat) ut vn'
 quisq; bene viuere debeat)
 ista interius pducat) ut ex bo-
 na vita) ad gaudia vera pti-
 gat). **H**ec nos hodie tractasse
 sufficiat). **Q**uia em' tūscūtes
 ad alia) diu p excessuz locuti
 sum') ea que subiuncta sūt le-
 ctioni alteri reseruem') re-
 parandi p silentiuz sperantes
 in verbo) qd' uiuit et regnat
 i secula seculoz) Amen). **¶**
Ater) omelia) v. ptis extreme)
 dicit greg') **S**criptura sacra) nō
 que nobis) eandē fidez i re-
 deptous nri intellectuz) apit).

celestibus sine istis corpore
is quinq; sensibus nō vale
mus. **H**is quippe officiis
suis iudex animi interius
p̄sident et quid exterius a
gere iuste ul' misericorditer
possit q̄ officiis eiusdem venū
tiantibus ac deseruentibus
agnoscat. **C**ū ḡ timore oīpo
tentis dñi animi impletur ne
cesse est ut quinq; sensus no
str. nobis velut subiecta of
ficia in bona opatione deser
uiant p̄ quos ai aliqd agere
misericorditer cepim' plus
se ip̄a misericordia aperit et q̄
quidam sinus boni opis expā
dit. **Q**uinq; igit' sensus ml
tiplicantur in se dū hoc qd'
p̄ ip̄os agit' in bono cotidie
ope p̄ prouectuz multiplicat'
vnde et latitudo esse viginti
et quinq; cubitorū dicit' quia
timor et tenuitas et pigre
do angustia est. **Q**uis quis
enī ideo indigenti panē da
re metuit ne sibi desit adhuc
i angustia timoris est. **Q**uis
ideo vestimētuz argenti non
porrigit quia hoc solus ha
bere concupiscit adhuc tenui
tas sue angustia coartatur.
Quisq; ideo bonū nō agit
quia tepore animi pigrescit
ip̄e ei suus tepor. angustia ē.
Respiciere autē mox et au
dire precē largiri stipem p̄be
re defensionē atq; pro eius
dem defensione paupis ad
uersantis cui libet minima
cās nō timere magna mētū
latitudo est. **M**ensuret' ḡ m
ter thalamū et portā eā que
interiaret latitudo cubitis

viginti et quinq; quia i exteri
ori sensu opatione p̄bat'
et cognoscatur que intrinsecus
largitas bonitatis habeat'.
Nam quid de scriptura sacra
didiceris et quātuor p̄ximū tan
tus ames in latitudine boni
opis ostendis. **P**ateat itaq;
xx. et v. cubitis latitudo m̄
thalamū et portā quia inter
caritate et sciētia testis est
bona opatio que si fortasse de
fuerit profecto certuz est nec
cognouisse te deū nec dilige
p̄ximū id est nec portā sacri
eloqui nec amos thalamū
habere. **E**t nōndū q; a tecto
thalami vsq; ad tectū porte
dicit' esse mensuratur p̄ ea e
nim que nobis in sacra sc̄ptā
coopta sunt nra hūilitas ap
probat' quia quid i illa non
intelligim' nō supbe reprehende
s; venerari hūiliter debem'.
Vnde et de dño scriptuz est pal
pebre eius interrogant filios
hōm palpebre quippe eius
iudicia sunt que aliquid no
bis claudunt aliquid aperit
que aperiendo nos interrogat
si intelligendo nō extollim'
claudendo nos interrogant
si nō despiciam' que intelligere
nō valent. **P** ea autē que de
caritate nra p̄ximis nris nō
loquim'. **I**n quorūdam m̄ cōspe
ctu dei verius probam'. **I**n q̄
rūda; em ore caritas ficta est.
In quorūdam cordibus vera
sepe de caritate ostendit' qd'
nō est et nō demonstratur
quod est. **A**morc itaq; nrm er
ga p̄ximuz plus bona opatio
loquat' q' lingua ut in ip̄o bo

110

ut ad illas postmodum pduci
mur) Ostium quoque contra ostium est
quia per aditum fidei aperitur a
ditus iussionis dei) Si quis
vero utraque haec ostia in hac
vita velit accipere (neque a salu
bu hoc intelligere abhorret)
na sepe volumus omnipotentis
dei naturam invisibilem confide
rare) si nequaquam valent) atque
ipsis difficultatibus fatigata a
nima) ad semetipsum redit) sibi
que gradus ascensionum facit)
ut primus semetipsum si ualeat
consideret) et tunc illam naturam
que super ipsum est) in quantum po
tuerit) investiget) Si mens no
strum) si in carnalibus fuerit) et
sparsa) nequaquam se) ul) anime
naturam considerare sufficit
quia per quot cogitationes dua
que per tot obstacula recitatur) p
mus) quo gradus est) ut se ad
se colligit) Secundus) ut vi
deat qualis est collecta) Ter
tius) ut super semetipsum surgat)
ac se contemplationi auctorum
invisibilium) intendendo subiciat)
si se ad se) nullo modo colligit)
nisi prius didicerit) tremare
atque celestium imaginum) fan
tasmatum) ab oculo mentis co
pescere) quicquid de visu) quic
quid de auditu) quicquid de odo
ratu) quicquid de tactu) et gu
stu corporeo) cogitationi eius
ocurrerit) respicere atque cal
care) quatenus tale se) grat
itius) qualis sine istis est) (na
hec quando cogitat) quicquid quasdam
umbrae corporum introitus) u
sat) Abigenda) ergo sunt omnia
manu distractionis) oculis me
tis) quatenus tales se) anima

consideret) qualis sub deo super
corpus creata est) ut a superio
ri uiuificata uiuificet inferi
us) quod administrat) que et sic
infusa est corpori) ut non per me
broz partes) partibus sit di
uisa) In quolibet loco) pars cor
poris partitur) tota dolet) ad
ro autem modo) una eademque ui
uificatione) in membris) presidens)
cum ipsa per naturam non diuersa sit)
per corpus tamen agit diuersa)
Ipsa quippe est) que per oculos vi
det) per aures audit) per nares o
doratur) per os gustat) per membra
omnia tangit) et tangendo le
ne) ab aspero discernit) et cum
tam diuersa per sensus operatur)
non haec diuersa) sed una illa in
qua creata est) ratione) dispo
nit) Cum ergo se) ipsam) sine ima
gibus corporis cogitat) anima
iam primus ostium intrat) Si
ab hoc ostio) ad aliud tendit)
ut de natura omnipotentis di
aliquid contempletur) Anima
itaque in corpore) (vita est carnis)
Deus vero qui uiuificat omnia
vita est anima) Si igitur tante
magnitudinis) ut comprehendere non
possit) vita uiuificata) (quis
intellectu comprehendere va
leat) quicquid maiestatis sit) vi
ta uiuificans) Si hoc ipsum co
siderare atque discernere) iam
est alienigenis intrare) (quia
ex sua extimatione) anima col
ligit) (quid de in circumscripto
spiritu sentiat) qui eam in comprehen
sibiliter regit) que in comprehen
sibiliter creauit) Conditor et
eius) non longe incompabiliter
creature sue presidet) et quic
dam operatur) ut sint) ~~uocet~~

quod est contra ostium. aspiciat /
 unde et auctori omni propheta
 dicit / **A** durabilis facta est sci-
 entia tua ex me / quia quicquid
 libet intenderit / nec semet-
 ipsam anima perfecte sufficit pe-
 netrare / quanto magis illius
 magnitudinem / qui potuit
 et aiam condere. **C**uius in sciencia
 dei intellectu laboraret / lasce-
 scens ac deficiens / subdidit /
Confortata est / nec poterit
 ad eam / si cum conantes atque te-
 dentes quiddam / iam de in-
 visibili natura conspicerent / las-
 samur / reuerberamur / et repelli-
 mur / et si interiora penetrare
 non possumus / tamen iam ab ex-
 teriori ostio / interiora ostium
 videmus / **I**psa enim consideratio
 labor ostium est / quia ostendit
 aliquid ex eo quod intus est / et
 si adhuc ingrediendi pote-
 stas non est. **S**equitur **E**t fecit
 frontes per sexaginta cubitos
 et ad frontes atrium / porte vi-
 dique per circuitum. **S**epe iam di-
 ximus / **S**enarius numero / perfe-
 ctione boni operis designari /
 non illud sequentes / quod co-
 natum sunt huius seculi sapie-
 tes asserere. dicentes / idcirco
 senarius numerus esse perfectus /
 quia suo ordine numeratur /
 proficit / ut cum unum duo tres di-
 camus / senarius numerus im-
 pleatur / uel quia in tribus parti-
 bus dividitur / id est sexta ter-
 tia et dimidia / videlicet in uno
 duobus et tribus. **S**ed idcirco
 senarius numerus dicitur esse
 perfectus / quia sicut paulo an-
 dictum est / sexto die profecit de-
 us omnia opera sua. **C**um vero

proxi homini legem dedit / que
 in decem preceptis ascripta est /
 et sex decies ducta in sexage-
 narium / surgunt recte per sexa-
 ginta cubitos / bonorum operum
 perfectio designat / quod aperte
 etiam dominus in euangelio designat /
Qui cum pabulam seminantis
 exponeret dicit / **A**liud cecidit
 in terra bona / et dabit fructum
 ascendetque / et crescet / et af-
 ferebat unum triginta / unum
 sexaginta / et unum centum / fru-
 ctum / etenim terra bone / triginta
 affert / cum mens perfectionem
 fidei / que est in trinitate co-
 cepit. **S**exaginta affert / cum
 bone vite opera perfecta profu-
 erit / **C**entum vero affert / cum ad
 eterne vite contemplationem
 profecerit. **S**inistra enim non
 est vita presentis / dextera vero
 est vita ventura. **E**t recte per
 centenarium numerum / eterne
 vite contemplatio designatur /
 quia cum post triginta / ad eterne
 simus numerum computando per-
 uenimus. **I**dem centenarius nu-
 merus / in dextram transit / si
 des atque operatio adhuc in si-
 nistra est / quia hic adhuc po-
 situs / et credimus quod non videmus
 et operamur ut videamus. **C**um vero
 iam se animam in contemplatione
 eterne vite suspenderit / qui ad
 dexteram manum copotus pue-
 rit / fecit itaque frontes per sexa-
 ginta cubitos / quia enim per sexa-
 genarium numerum perfectio quod
 per frontes edificamus / nisi ipsa opera
 designatur / que exterius vi-
 dentur. **P**redicationis enim
 verbum tribuere / alimenta e-
 surgetibus / vestimenta algentibus

iam dixim^{us} p^{er} p^{er}fecta em^{er} vera
 est que et ipm^{us} amat que por
 tat^{ur} na^m tolerare s^{ed} odisse non
 est virtus mansuetudinis
 s^{ed} velamentu^m furoris (Et non
 dicitur hoc ipm^{us} atriu^m porte
 dicitur. Porta quippe aditu^m
 est ad regnu^m. Et deu^m ac p^{ri}m^o
 mu^m p^{er}fecte amare (iam ad in
 gressu^m regni est tendere) i
 quib^{us} em^{er} quisq^{ue} amat iⁿ tan
 tu^m ad ingressu^m p^{er}inquat i
 quib^{us} amare negligit iⁿ tantu^m
 ingredi recusat. Tunc habem^{us}
 atriu^m porte qu^{ando} ex latitudi
 ne caritatis ad sup^{er}na^m vita^m
 qua^m adhuc contingere n^{on} im
 possum^{us} na^m p^{er} desideriu^m intra
 m^{us} itaq^{ue} cu^m bonu^m opus ergo
 p^{ri}m^o agit^{ur} restat ut ei^{us}
 de^{us} boni op^{er}is intencio disc
 natur^{us} si n^{on} p^{er}ntis gr^{ati}e retri
 bucione^m q^{ui}at s^{ed} spem sua^m am
 m^{us} ad futu^{ra} p^{ro}missione^m te
 dat ut ex t^{er}ralibus eterna
 ex t^{er}renis celestia speret
 Spes em^{er} celestiu^m m^{er}tez
 solidat ne concu^{er}atur flucti
 bus tumultu^m t^{er}renoz^{um} de
 qua et p^{er} paulu^m dicit^{ur} qua^m
 sicut anchora^m habem^{us} aie
 tutu^m ac firma^m et incedete^m
 vsq^{ue} ad interu^{er}za velam^{en}is
 De quibus interu^{er}zib^{us} hic
 quoq^{ue} subiugitur. Et ante fa
 cie^m porte que p^{er}tingebat vs
 q^{ue} ad facie^m vestibuli porte
 interioris p^{er}tingere p^{ro}hibet^{ur}
 vnde et isde^m locus quinquaginta
 cubitis dicit^{ur} m^{er}suratus p^{er}
 quinquagenariu^m quippe nu
 meru^m requies eterna sigⁿtu^r
 habet em^{er} septenarius nu
 merus p^{er}fectione^m sua^m quia

eo die die^m numerus est comple
 tus et p^{er} lege^m sabbatu^m in re
 quie^m datus est. Ip^{se} aute^m sep
 tenarius p^{er} semetip^{su}m multi
 plicatus ad quadraginta noue
 duat^{ur} cu^m si monas additu^m
 ad quinquagenariu^m numeru^m
 p^{er}uenit^{ur} quia omⁿis n^{ost}ra p^{er}fectio
 iⁿ illius vnius contem^{pl}atione
 erit in cui^{us} visione nobis ia
 minus aliquid salutis et gau
 dii n^{on} erit. Hinc etia^m iubile
 us adest annus quinquagesim^{us}
 in requie^m datus est quia qui
 ad omnipot^{en}ti^s dei gaudia e
 terⁿa p^{er}uenit^{ur} labore^m et ge
 mitu^m ulterius n^{on} habebit.
 Notanduz vero quia locus q^{ui}
 describitur p^{er} quinquaginta cu
 bitos tendi ad facie^m vestibuli
 porte interioris p^{er}tingere me
 morat^{ur} n^{on} g^o hoc loco p^{ro}pheta
 ia ipm^{us} vestibulu^m porte inte
 rioris s^{ed} locu^m interu^{er}zoz^{um} qui
 tendit ad vestibulu^m porte
 interioris naziat^{ur} p^{er} que^m lo
 cu^m vtiq^{ue} sicut dixim^{us} spes
 n^{ost}ra signatur que du^m eterna
 requie^m querit m^{er}tez ad ve
 stibulu^m porte interioris du
 at. Hoc ipm^{us} em^{er} q^{ui} desidera
 m^{us} celestia q^{ui} ad p^{ro}missa gau
 dia susp^{er}nam^{us} qui eterⁿe vi
 te requie^m querim^{us} nam ad in
 teru^{er}zoz^{um} vestibuli facie^m p^{er}inq^{ui}
 mus. Signetur g^o p^{er} portam n^{on}
 fides p^{er} atriu^m caritas p^{er} locu^m
 vero qui ad facie^m vestibuli por
 te interioris p^{er}inquat figure
 tur spes sine quibus tribus
 virtutibus quisquis iam v^{er}
 tione potest ingredi ad cele
 ste edificiu^m n^{on} potest habea^m
 g^o fides in porta quia introdu

at ad intelligētiā. Caritas in
alio quia mentes dilatāt
i amore spes in loco. qui quī
quaginta describitur cubitis. qz
p desideria atqz suspiria. int
duat animuz. ad secreta gau
dia quietis. de qua quiete. si
adhuc. sicut est. veritatis lu
men nō cernim. iam tamē
p rimas intelligētiē. aliquid
videm. vnde et hic subditur.
Et fenestras obliquas i tha
lammis. In fenestris obliquis
pars illa. p quā lumē intrat.
angusta porta est. si pars in
terior. que lumē suscipit. lata.
quia mentes contēplantiuz.
quīs aliquid tenuiter. de ve
ro lumē videant. in semet
ipsis tamē. magna apertudie
dilatant. que videlicet. et
ipā que conspiciūt. capere vix
pauci possunt. Exiguū ual
de est. qd' de eternitate contē
plantes vident. si ex ipō exi
guo. laxatur sensus. mētiuz.
augmēto feruoris et amoris.
et inde apud se ample sunt.
vnde. ad se veritatis lumen.
qī p angustias admittunt.
que magnitudo contēplacō
nis. quia concedi nō nisi amā
tibus potest. in thalamis. ob
lique fenestre esse phibēt.
Vel in his que iuxta thala
mos. nō iam extrinsecus di
cunt esse. si intrinsecus. Nam
de istez fenestris subditur.
Et in frontibus eoz q erant
intra portā. vndiqz p arantū
erant enī in thalamis. erat
et in frontibus eoz. que in
portā. vndiqz p arantū. fu
erant constructa. quia qui

cor intus habet. ipē quoqz
lumē contēplacōnis suscipit.
nā qui adhuc extēriora. imo
deratius cogitant. que sunt
de eterno lumē. tunc con
tēplacōnis. agnoscant. neqz
em. an corporeaz rez. ima
gimbus. illa se infusio. i cor
poree lucis caput. quia dum
sola visibilia cogitant. lumē
inuisibile. ad mentes. nō ad
mittitur. Si quisquis iā lu
mē contēplacōnis intendit.
aurare magnope debet. ut i
mentes semp in huilitate cu
stodiat. ne vnqz se. de gracia
qua infunditur extollat.
et ipās que mentis contēpla
cōnez signant. quales sint
oblique fenestre. consideret.
P obliquas etenim fenestras
lumen intrat. et fur nō in
trat. quia hi qui veri specu
latores sunt. semp sensuz in
humilitate deprimit. atqz
ad eoz mētes. intelligētiā. cō
tēplacōnis intrat. si iactātia
elacōnis nō intrat. et patet
itaqz fenestre. et minute sūt.
quia et aperta est i mētibz
eoz. grā. qua replent. et hi
ad se. aduersariuz ingredi
p supbiaz. nō pmittunt. No
tanduz vero. qz intra portā
vndiqz p arantū. fenestre
oblique memorant. nō em
contēplacōnis grā. sumis da
tur. et minimis nō dat. si sepe
sumi hanc. sepe minimis. sepe
remoti. aliquādo etiā cōiugati
papiūt. Sig. nulluz est. fide
liuz officiaz. a quo possit grā
contēplacōnis excludi. quis
quis cor intus habet. illustrū

et in lumine contemplationis
potest quia in portā vnde
p arantū fenestre obli
quas grā. quā de singul
tate glōrie. Nullus se de
niqz verū lumen est. et h
bere parantū. quā i eo quod
se habet. p arantū. putat. se
alio. qz. hoc. que habet
apud se. idem aliquid. nō p
tū. si. hoc. quoqz. adhuc
apud se. hanc. Similit
autē. em. et. i. ue. h. b. u. s.
nō. se. p. arantū. m. i. n. t. r. i. n. s. e. c. u. s.
qz. d. i. c. t. u. r. f. e. n. e. s. t. r. a. s. i. f. r. o. n. t. i. b. u. s.
p. arantū. n. o. n. i. n. f. e. n. e. s. t. r. a. s. q. u. a. n. o. n.
s. o. n. t. i. n. e. m. e. t. r. a. q. u. a. p. m. i. n. i. m. i. s.
n. o. n. h. a. b. e. t. c. o. n. t. e. m. p. l. a. c. i. o. n. i. s. g. r. a. t. i. a.
s. i. p. l. e. n. t. u. r. e. t. a. n. q. u. a. i. l. l. a.
n. o. n. p. a. p. i. u. t. q. u. e. e. t. s. i. i. a.
p. arantū. ad. s. u. m. a. e. m. i. a.
n. o. n. a. d. u. c. t. u. r. p. o. s. s. i. t. i. m. o.
u. n. d. e. h. i. e. t. h. i. s. q. u. i. d. e.
s. e. n. t. u. r. e. m. i. n. i. m. i. s.
d. e. l. u. m. e. c. o. n. t. e. m. p. l. a. c. i. o. n. i. s. m. i. n. i. m. i. s.
d. i. c. t. u. r. f. e. n. e. s. t. r. e. i. n. u. e. h. i. b. i. l. i. s.
n. o. f. u. i. s. s. e. n. t. i. d. e. m. u. n. d. e. q. u. a.
e. t. i. n. s. u. m. i. s. l. o. c. i. s. s. a. n. c. t. e. e. o. d. e.
c. o. n. s. t. i. t. u. t. u. r. a. l. i. a. d. e. c. e. l. e. s. t. i. a. l. i. a.
l. o. c. u. m. i. n. t. r. a. s. t. a. d. a. m. a. n. t. u. r. d. e.
l. a. t. i. t. u. d. i. n. e. m. e. n. s. s. u. s. t. i. n. t. s. u. p. r. a.
p. o. r. t. e. l. e. g. e. t. a. r. i. m. u. m. f. e. n. e. s. t. r. a.
s. i. n. f. r. o. n. t. i. b. u. s. h. i. v. e. r. o. m. i. n. i. m. i. s.
p. o. r. t. e. e. t. i. n. s. u. m. i. c. o. n. t. i. n. e. n. t. u. r.
e. t. i. n. f. r. o. n. t. i. b. u. s. h. u. m. a. n. i. s. o. c. u. l. i. s.
v. i. d. e. n. t. u. r. q. u. a. p. u. d. s. e. s. a. p. i. e. n. t. e. s.
s. e. n. t. u. r. p. a. r. t. i. a. d. c. e. l. e. s. t. i. a. a. n.
t. e. m. a. r. q. u. a. m. a. n. t. u. r. p. u. a. l. e. t.
q. u. a. i. n. t. e. m. p. t. a. e. t. e. r. n. a. c. o. n.
t. e. m. p. l. a. c. i. o. n. i. s. a. n. q. u. a. o. b. l. i.
q. u. e. f. u. i. t. i. n. u. e. h. i. b. i. l. i. s. b. e. n. e.
a. u. t. e. t. d. e. i. g. r. a. t. i. a. o. m. n. i. s.
n. o. n. p. o. s. s. i. t. e. x. c. l. u. d. i. r. e. q. u. a.

etiam lumine contemplationis
potest/ quia in portis vnde
qz p arcibus fenestre obliqua
construete sunt/ ut nemo ex
hac gratia/ quasi de singulari
tate gloriatur/ Nullus se do
nuz veri luminis estimet ha
bere priuatum/ qui i eo quod
se habere papiuit/ putat/ sepe
alter est dicitur/ que habere
apud se boni aliquid. no pu
tat/ Vnde hic quoqz adhuc
apte subiugitur/ Similiter
autem erant et i vestibulis fe
nestre p gurgitibus intrinsecus/ p
qz dicit fenestras i frontibus
p gurgitibus intrinsecus/ quia non
soluz scilicet eme membra qz pmi
nent hnt contemplationis gratia
si plezqz hoc donuz etiam illa
membra papiuit/ que et si ia
p desideriu ad summa emicant/
tamen adhuc p officiu i imo
iacent/ Nisi em et hys/ qui de
spectu videntur/ omnipotens
deus lumine contemplationis insu
deret/ fenestre i vestibulis
no fuissent/ Videm/ utaqz ali
os in sumis locis/ sancte eme
constitutos/ alta de celestibus
loqui/ miro studio/ inquitur il
lustrata mens sufficit/ supne
patre secreta rimari/ fenestre
sunt i frontibus/ Alii vero in
sancte eme sinu continent/
et de spectu humanis oculis
videntur/ si apud se sapientes/
studijs vacant/ ad celestia an
helant/ atqz inquitur pualet/
que sunt gaudia eterna con
siderant/ fenestre utaqz obli
que sunt/ si i vestibulis/ bene
autem dicit/ gurgitibus/ quia omnis
inquisicio secretarum rerum/ gurgitibus

habet/ dum in cogitatione sua
dicit animus/ putas ne hoc. pu
tas ne illud est/ qz arcibus ut
iuemat quod quezit/ Cui aut
i arcibus scripturum lumine/ erupere
i cogitatione cepit/ qz p obliquam
fenestram/ radius veritatis ve
nit/ Sic quippe i contemplatione
mra multa cogitationibus cir
cuendo proficiam/ sicut exempla
bonorum/ querim/ sepe ut i mo
ribus proficiam/ na cu iam
cogitat animus/ ad meliora tri
sire/ quicquid melius de alijs au
dire possit/ exquirat/ nuc huius
nuc alterius vitam ventilat/ vna
et electus quidam/ qui i expa
so sinu sancte eme/ p vniuersum
mundum/ metis oculis ar
cuerat/ bonorum vitam/ admitta
tione/ requirens dicebat/ Cur
auro et i molabo i tabernaculo
eius/ hostiarum iubilacionis/ Ete
ut i molaret iubilacionis ho
stiarum/ arcubat. quia. nisi ani
mus huc illucqz/ ad bonorum
vitam exquireret/ mittezet/
ipse vsqz ad iubilacionis sacri
ficium no pueniret/ Cu vero
sancti viri/ in eme ad locum
summa producantur/ eorum vita/ qz
in speculo ponitur/ ut ai di
videant/ bona que debeant
imitari/ Vnde et adhuc subdi
tur/ Et ante frontes pictura
palmarum/ Quid p palmas/ n
pma victorie designant/ Ipe
quippe dari videntibus/ solent/
Vnde huius quoqz/ qui i certamine
martyrii/ antiqui hostes vice
runt/ etiam victores in patria
gaudebant/ scripturum est/ In ma
nibus eorum palme/ et clamabat
vix magna dicentes/ Salus

deo nro qui sedet sup thro
nuz et agno. Palmas quip
pe in manibus habere est. vi
ctorias in opatione tenuisse.
Cui opationis palma ibi
retribuetur. vbi iam sine c
tamine gaudetur. vnde hu
no dicitur palme ante fro
tes. s; ante frontes pictura
palmarum. Ibi enim victorie pal
ma videbitur. vbi iam sine fi
ne gaudebitur. Nam hic ple
vno ruiq; sanctos viros aspiciam?
mira agere virtutes multas
facere leprosos mudare de
mones eicere tactu egritudi
nes corporum fugare i phete
spu ventura p dicitur. Cuncta
itaq; hec nec du palme sut
s; adhuc pictura palmarum. na
hec aliquando dantur et rep
bis. vnde et p euangeluz ve
ritas dicit. Multa dicit mi
chi illa die. dne dne. none in
nomie tuo i phetaum. et in
nomie tuo virtutes multas
fecim. et tuc confitebor illis
quia nuq; noui vos. Descendi
te a me qui opami iniquita
tes. Vnu vero signum electo
rum est. soliditas caritatis. sicut
scriptum est. In hoc factum est
mei estis discipuli. si dilectio
nez habueritis adinuicem.
Hec autem miracula cu electi
faciant. longe dissimiliter a
reprobis faciunt. quia qd ele
cti ex caritate. hoc reprobi
student facere p elationez.
s; eisdem electis. et ipa mira
que p caritate faciunt. non
iam palme sunt. s; adhuc
pictura palmarum. quia de his
foris ostendit. quales apud

omnipotentem deum mitus ha
beantur. Ibi autem eis palma
erit. vbi iam mortis conte
tio no erit. na p dicator egre
gius tuc asperit palma ve
ram. vnicentibus dari. cum
resurrectione. puidit mor
tuorum fieri. sicut dicit. Opor
tet enim corruptibile hoc in
duere incorruptionez. et mor
tale hoc induere immortalita
tez. Cu autem mortale hoc indu
erit immortalitate. tuc fiet
sermo qui scriptus est. Absor
pta est mors in victoria. vbi
est mors victoria tua. vbi
est mors stimulus tuus. Tu
g' erit perfecta victoria. cum
mors fuerit plene absorpta.
In omne autem qd modo mira
biliter de signis agi conspu
am. no iam ipaz victoiaz.
s; adhuc imagines victorie
videm. Quia g' plezq; sa
ctis. etiaz in locis sublimior
bus positus. ut ad bona opa
alios prouocent. virtutes
et signa dantur. ante fron
tes interioris edificij. pal
marum pictura ostendit. hec
hodierno die tractata suffi
ciant. ut ad ea que subiun
cta sunt. valentiores adiu
uante dno nro ihu xpo. ve
niam. qui vivit et regnat
cu patre in unitate spu sancti
deus. p oia secula seculorum. ame
n. Itez omelia x sup ezechielem
ptis extreme dicit greg. Sa
ar eloqui mysticos sensus. p
pheta p aspersionez sancti
spu. prudenter intelligens
dicit. Mirabilia testimonia
tua dne. ideo sacratata est ea

aia mea. Qui rursus ait. Re-
 uela oculos meos / et confi-
 derabo mirabilia de lege tu-
 a. Qui enim nec dum occulta
 de apertis intelligit / oculos
 velatos habet / qui vero iam
 intelligit reuelatos / et mira-
 bilia de lege dei considerat /
 qz spiritaliter hęc verba dis-
 ciat / que interiorius mag-
 tudo lateat pensat. An non
 est mirabile / quando aliud au-
 ribus sonat / atqz aliud ex-
 it ad intelligētiā / quod non
 sonabat. Cui enim verbum sa-
 cri eloquij / nisi lapidi simile
 dixerim / in quo ignis latet /
 qui manu quidem frigidus
 tenetur / si paussus ferro p-
 scintillas emicat / atqz huc
 emittit ignem / qui post ar-
 deat / quez p- manu frigi-
 duz tenebat. Sic etiam sic
 verba sacri eloquij / que qdē
 p- narationē littere frigida
 tenentur / si si quis hęc / aspun-
 te dno / intento intellectu pl-
 sauerit / de mysticis eius sen-
 sibus ignem producat / ut in
 eis verbis / post animi spū-
 taliter ardeat / que prius p-
 litteram / ipse qz frigidus au-
 diebat. Et propheta dicit /
 Et ex portis interioribus / ga-
 zophylacia cantorum / in atrio in-
 teriorum / qd erat in latere por-
 te respicientis ad aquilonem /
 et fauces eorum cont- viam au-
 stralem / vnaqz ex latere porte
 orientalis / que respiciebat ad
 viam aquilonis. In hys itaqz
 verbis hęc / ad amorem dei /
 animi iferuescat / quin
 potius / quis nō ex ipa eorum

lectione tepesciat. Si autē la-
 tens in littera spiritalis me-
 dulla discutitur / p hoc sem-
 talle intellectus exreunt / et
 incendunt / quod prius cor-
 dis auribus / frigiduz sonabat /
 nobis tamē ut se aspirante
 dno / interior intellectus ape-
 riat / ipa prius naratio iux-
 tra patefiat / aut em. quia
 porta erat interior / atqz ex-
 hanc / atrium qd appellatur
 interiorius / ac de inde alie id
 est aquilonis / austris atqz o-
 rientis / porte describuntur /
 ut ipm atrium quod esse ext-
 portis interioribus dixerat / in
 portis exterioribus esse in-
 terius ostendat. Atrium gō h-
 et foris et intus est / foris qz
 ex portis interioribus / intus
 autē / quia intra portas ex-
 teriores. Gazophylacia quo-
 qz cantorum esse / in hoc eadē a-
 trio narantur / que a latere
 porte posita dicuntur / respic-
 entis ad aquilonem / si ipa ea-
 dem gazophylacia ad australes
 vias respiciunt. Et subdit
 Ex latere porte orientalis /
 que respiciebat ad viam aqu-
 lonis. In quibus verbis ap-
 te intelligit / quia cantorum
 gazophylacia / inter latus por-
 te respicientis ad aquilonem /
 et latus porte orientalis / fu-
 erant posita / que porta vi-
 delicet respiciebat ad viam
 aquilonis / fauces itaqz gazo-
 phylaciarum / cont- viam australes
 / si posita erat inter por-
 tas orientis et aquilonis /
 porta gō exterior / habeat
 ex latere portis aquilonis

extra hanc atrium interius / q̄
 tenus hoc ipm atrium / et exte
 rius sit. et intus / exterius. a
 porta / interius autē sicut p̄
 dixim / portis quas nazardo
 subiuit. Sancta em̄ etiā
 duās vitas habet / vnā qm̄
 tēporaliter duat / alteram
 quā eternūz recipit / vnā
 quā laborat in terra / aliam
 quā remunerat in celo / vnā
 quā mercedes colligit / aliaz
 vero / i qua iam de receptis in
 cedibus gaudet / atq; in vtr̄q;
 offert sacrificiū / hic videlicet
 sacrificiū cōpunctōnis / a illic
 sacrificiū laudis / de hoc sa
 crificiō dicitur / Sacrificiū
 deo spūs contribulat / de
 illo autē scriptū est / Tunc
 acceptabis sacrificiū iusticie
 oblationes et holocausta / de
 quo rursus ait / ut cantem
 tibi gloria mea / et nō cōpū
 gur. In vtr̄q; autē sacrificiō
 carnes offerūtur / quia hic
 oblatio carnis est / materia
 nō corporis / ibi oblatio car
 nis / est in laude dei gloria
 resurrectōnis / Tunc quippe
 illic / qm̄ in holocaustū offer
 tur caro / quādo i eterna i cor
 ruptione pmutata / nil con
 tūctōnis / nil mortalitatis
 habuerit / quia tota simul a
 moris eius ignibus accensa /
 i laude sine fine pmanebit /
 Porta ḡ hec interior / id est
 sancta etiā / habeat interiora
 sua / illaz videlicet vitaz / que
 adhuc oculis nr̄is occulta ē /
 habeat extra eam atrium ex
 terius / id est vitā pntē / i qua
 omē bonū agitur / ut ad bo

nūz sine fine pueniat / Smt
 ḡ in interiori atrio / qd̄ tam
 ext̄ portā est / gazophilana
 cantoz / quia electi quiq; atq;
 pfecti / qui adhuc i carne mor
 tali subsistunt / et intra sinū
 sunt sancte em̄ / et adhuc ex
 secreta gaudia interioris vi
 te / sint gazophilana cantoz /
 interius et exterius / qz cor
 da sanctorū / que oipotentī
 deo / desiderū suū p magnū
 ardous amozēz cantant / et
 iam intus sunt / et adhuc i
 tus nō sunt / quia in sancte
 em̄ sinu posita / et iam vi
 dent p spm̄ / qd̄ intus forti
 ter ament / et tamē adhuc
 nō vident pfecte / qd̄ amant /
 Smt itaq; in interiori atrio
 gazophilana / s; ext̄ portaz /
 ut iā et intus sint p desideri
 uz / et adhuc intus nō sint / p
 plenariū effectū / Quid sit
 autē gazophilana cantoz /
 nisi sancta desideria aman
 tiū / qui pcepta diuina / qm̄ qd̄
 daz diuicias custodiūt i me
 te / quas cantando seruant /
 quia mādata dei / nō ex ti
 more / s; amore pfiunt / eisq;
 ipē sacri eloqui pceptōnes /
 cantabiles fiunt / quas nō
 ex tristitia / s; ex desiderio ope
 rant. Vultis cor iusti quasi
 cuiusdaz cantozis gazophila
 naz audire / Cantabiles m̄
 erant iustificōnes tue / i lo
 co incolatus mei / iustificō
 nes dei / dicim̄ pcepta diuina /
 que nos iustos faciūt / si i ple
 antur / que nobis tūc in lo
 co incolatus nr̄i / cantabiles
 fiunt / quādo in hac pugnatiōe

vite pñtis ipā eadez mādatā
que diligim⁹ ex desiderio im
plemus. Hinc est q̄ isdeꝝ psal
mistaitez ex tantoꝝ gazofi
lacio sese esse insinuat. q̄ ait
Misericordiaz et iudicūz cā
tābo tibi dñe. Misericordiā
110 dñi (qua peccata laxantur/
cantare etiāz peccator debz/
id est. hanc cū gaudio dicere
atq; sperare. S; quis ita iu
115 stus est ut eius sibi eternū
iudicūz ante oculos mētē
reuoctet et contremiscat ac
potius venire ad illud exa
men tanti iudicis p̄sumat/
festinet et gaudeat. Quis
quis ille est magnus est qz
iam misericordiaz dñi et iu
dicūz cantat. Cantat q̄ppe
iudicūz ad quod intrare nō
trepidat. Sit ḡ mens illi⁹
gazophilaūz cantoz (ut p̄
diuinas misericordie q̄s acce
pit) letus p̄gat ad iudicūz/
quod iā nō p̄timefat. Vide
am⁹ si placet fr̄s Km̄ (ali
ud quoq; gazophilaūz cā
toꝝ forsan et ip̄e iudicūz
cantat. Quid etem⁹ dicit. E
go delibor et tēpus mee re
solucōis instat. Bonū cer
tamē certauī fidez suam
cursum cōsumauī. De reliq̄
reposita est michi corona iu
sticie quā reddet michi dñs
i illa die iustus iudex. Qui
laboz suoz cōscaus in cōr
certamīs quod egit meor
fidei quā seruauit. cē sibi
i iudicio repositāz coronā di
cit. profecto patet quia iudi
cūz cantat qd venire deside
rat. vnde etiāz subdit non

soluz autē michi s; et hys q̄
diligūt aduentūz eius nemo
em⁹ aduentūz iudicis diligit
nisi qui se habere causāz iu
dicio bonaz nouit. Eoz ḡ
corda qui aduentūz iusti iu
dicis diligunt gazophilaūz
cantoz sunt quia p̄ p̄sup̄o
nez gr̄e et vite p̄ virtutes
sancti desiderij cantāt iusti
iudicūz quod om̄s in iusti
p̄timefat. Ademinit autē
caritas vñā (quia sup̄iori lo
cutione p̄ portāz orientis si
dez p̄ aquilonis spez p̄ austra
autēz caritatez dixim⁹ de
signari). Hec itaq; gazophi
laūz inter portāz orientis
et aquilonis esse memorā
tur atq; ad viā australem
respicere quia corda sanctorū
inter fidez et spem posita au
stralez viā respiciūt que scē
caritatis ignibus i ardesat.
Ipā quoq; orientalis portā re
spicere dicit ad viā aquilo
nis quia nobis p̄ fidez q̄dez
om̄ia i baptisinate peccata
laxant s; tamē dūz adhuc
hic viuim⁹ etiāz post fidez
sepius ad p̄nā declinam⁹
et q̄ orientis portā viā aquilo
nis respiciat cū vita n̄rā p̄
p̄ceptāz fidez adhuc aliqua
tenus i frigore culpe torpe
sat. Quis enī in hac vita
valeat post fidez sine culpa
viuere cū Iohānes dicit si
dixerim⁹ quia peccatū nō
habem⁹ ip̄i nos seducimus
et veritas i nobis nō est. Cui⁹
verbis iacobus cōcordans
ait. In multis offendim⁹ om̄s
si autēz p̄nā p̄terita in fidei

perpetue dimissi sunt et
adhuc post fidez ad peccata
declinamus que nobis erit
p̄sumptio n̄ra que spes
vite p̄nāz n̄rā ut n̄
di adhuc inter portāz orie
tis et aquilonis sim⁹ ad vi
austrialem mens oculos
ueni quātū ex sc̄i carit
te fecerim⁹ nos am
nis libere i alpa tepoz
frigorē. Sit ḡ gazophi
laūz inter portāz orientis et
aquilonis sicut dicitur est
ad iudicūz viā facies ite
dicitur inter hoc q̄ nati
fidei sicut q̄ post ad p̄nā
delibor sic pietatis p̄su
m̄i dicitur n̄rā nosmet
i iudicūz cantat et ibi red
n̄rā oculos redit vbi atten
dunt ignibus amozis p̄
atq; aquilonis portāz gr̄e
vite p̄ austra iudicūz p̄ or
ientis autē peccatū dñs de
signat. P̄ aquilonis quip̄
n̄rā i meo genitōre h̄gā
quā ille interoz frigore po
sit qui dicit. Sedebō m
nocte refectum i lateri
bus aquilonis p̄ australe
quāz portāz recte iudicūz
amp̄m in qua spiritale
vires colat amozē ferb
ant quoz vnus loquit⁹
dicit. Conuerte dñe cap
tuūz n̄rā sicut torres
i iudicūz. Cūc si manale
p̄nā habet i quo uelut a
quilonis signū portabit
ip̄i p̄nā n̄rā sicut dicit
n̄rā ac p̄nā ad dei ac
p̄nā p̄nāz cantat ar
bit. Ori etale autē portāz

pceptione dimissa sunt/et
 adhuc post fidei ad peccatu
 declinat/que nobis erit
 psumptio iusticie/que spes
 vite pmanētis/misi ut nuc/
 dū adhuc inter portaz orie
 tis et aquilonis sum/ad via
 australem mentis oculos le
 uem/ quaten⁹ ex scm carita
 te feruētēs/calor nos amo
 ris liberet/a culpa teporis a
 frigoris. Sicut g^o gazophila
 na inter portaz orientis et
 aquilonis/ sicut dicitur est/
 ad australem via fauces iten
 dant/ ut inter hoc q^o nati i
 fide sum/ et q^o post ad pccā
 delapsi/ de spe pietatis psum
 munt/ exerceant⁹ nosmetipos
 i ardore caritatis/ et ibi tēda
 m⁹ oculos cordis/ ubi accen
 dimur ignibus amoris/ p
 autem p aquilonis portaz/ gē
 tilitas p austr. iudea. p ori
 entis autē portaz/ ipse dñs de
 signat. P aquilonem quippe
 nō i merito gentilitas figura/
 quā ille interiori frigore pos
 sedit qui dixit/ Sedebo in
 monte testamenti/ i lateri
 bus aquilonis/ p australem
 quoq^o portaz/ recte iudea
 accipitur/ in qua spirituales
 patres/ celesti amore ferbu
 erunt/ quoz vnus loquit⁹
 dicens/ Conuerte dñe cap
 tuitatez nrāz/ sicut torrens
 i austro. Que et si carnale
 pplm habuit/ i quo uelut a
 quilonis figuraz portabat/
 In sanctis tamen suis docto
 ribus ac pphetis/ ad deū ac
 proximuz/ calore caritatis ar
 sit. Orientalis autē portaz/

nō i merito ipm signat/ de
 quo scriptuz est/ Erre vir
 oriens nome eius/ et de q^o
 zacharias ait/ visitauit nos
 oriens ex alto. Sicut g^o ga
 zophila na cantoz/ ex latere
 porte aquilonis/ quia non
 soluz i iudea/ corda sanctorz
 fuerūt spiritualiter accensa/
 si etiaz i gentilitatis multitu
 dine/ ad sancte fidei sacmēta
 conuersa. Ardēt corda scōz
 amore celestis patrie/ mhi
 aut gaudijs eternis/ sperāt
 associetatez scōz cuiuz i celo/
 si tamen exempla hui⁹ ardo
 ris/ que dño sancti spūs ac
 cepunt/ ab spiritualibus pri
 bus synagoge. capuit/ vnde
 ipā quoq^o gazophila na/ et i
 aquilonis latere posita/ o
 culos ad viā australem ten
 dunt. Erre em ex gentibus
 uenim/ si in hoc/ q^o p sancti
 spūs amorez calē/ iudee
 patres aspiciant/ qui nobis
 in suis dictis/ cotidie sancti
 desiderij exempla prebent/
 an nō quasi calore meridi
 ani feruoris ardebat/ qui
 estuabat dicens/ Sicut cer
 uis desiderat ad fontes a
 quaz/ ita desiderat aūa me
 ad te deus. Sicut anima
 mea ad deū uiuū/ quādo uer
 az et apparebo ante facie
 dei. Qui rursus ait/ psalli
 et itelligaz i via immaculata/
 quādo uenies ad me. Hic q^o
 ardore succensus fuerat q^o
 ait/ Nunc dimittis dñe/ ser
 uuz tuū scdm uerbu tuū in
 pace/ quia uiderūt oculi mei
 salutem tuā. Quia g^o ex

gentilitate venim' s' sanctos
iudee patres nobis i diuinum
amoris imitatione pponim'
q' quodam cantoz gazophi
lacia ex latere porte q' via
aquilonis respicit sumus
s' ad via austri fauces tene
mus. Et nonduz q' hec ea
dez gazophilacia inter por
tas aquilonis et orientis e
phibentur quia post iarna
tionez d'ncar' multitudo ge
nuz ad fidez venit atqz int
ipos infideles populos et sa
namenta d'ncar' iarnacionis
que medullitus diligunt
corda amantuz surgit ha
bent g' sancta gazophila
a hinc orientis portaz et ide
aquilonis quia inter ipa re
dempronis sue mysteria que
sequuntur et carnales quos
et intra sanctaz eccliaz tole
rant multi in deuz forta amo
re proficiunt virtutibus exar
sunt eterni iudias aduentu
querunt et inter ea q' amat
atqz illa que tolerant q' que
daz gazophilacia diuicias sp
i mente seruant nec inter sa
namenta que diligunt atqz
contra que portant defia
unt quia ad australes vias
fauces intendunt Quid emz
patimur q' p'ces n' p' amore
d'ni antea no ptulerunt No
tandum vero q' inter portaz
austri et aquilonis orientalis
porta esse describit quia d'ns
ac redemptor n' de iudea na
tus est moxqz in fide sua et
desiaz ex gentibus traxit
q' emz inter meridiana por
tas et aquilonis apparuit qz

ex illa venit et ista in suuz
seruntuz conuertit Unde et
bene dicit q' porta eade ou
entalis ad via aquilonis re
spicit quia natus d'ns syna
gogam deseruit et multitu
dinez gentuz collegit Non
duz quoqz est q' duz de gazo
philacis diceretur et fauces
coz ad via australes additi
est una ut videlicet aperte
senam quia no alia est via
ad celestes patrias nobis qui
ex gentilitate venim' atqz a
lia illis patribus qui fuerunt
in iudea s' hec eadez via via
est nobis et illis que nos ad
eterna gaudia pducat q' no
bis p euangeluz dicit Ego su
vi et veritas et vita et de
qua psalmista dicit Ve cogno
sam' in terra vias tua in o
ibus gentibus salutare tuu
Quod em hebraice est ihus
hoc latine dicit salutaris In
terra g' via cognoscat quia
ihus deus ante secula et ho fa
ctus in fine seculoz gentibus
est manifestatus. Via g' e via
et illis qui ab austro sunt
et his qui ab aquilonis pte
respiciunt quia electis iudeis
d'ns ac redemptor n' expul
sa pena formidinis ad p'ces
factus est iter amoris atqz ad
iutoruz puentoms. Sequit
Et dixit ad me hoc est gazo
philacuz qd respicit via me
ridiana sacerdotuz qui exu
bant i custodis t'pli atqz mox
subditur porro gazophila
uz quod respicit ad via aq
lonis sacerdotuz erit qui ex
cubant ad misteruz altaris

¶ In quibus ¶

In quibus verbis prophete
rebus que dicitur est qu
maioris redms sacerdot
ut h' qui in custodis ex
bont tempore in h' qui
mistero altaris. Et quia
subdit altare erit ante
en tempore ostendit
illos esse maiores ordms
redms qui i custodis t
erant quia profect
altare quod est interu
mistero. In autem qui
tare quod ante fides te
est erant i tanto m
res h' q' i exte
mistero. Quod dicitur
nobis q' qui sacerdot
qui ipos custodit et
ad misteruz altaris
hoc p'cedit. Et agi
re fides scribens an
p'cedit iudicium est q' est
res. Quia mag' sacerdot
ipos custodit de n' h'
eadez p'cedit iudicium
achus vigilando h' em
a malicia sp'ituz m' h'
p'cedit iudicium ab h'
p'cedit erroribus defendit
In non iustos fuerat q
bos sue p'cedit em
nis dicit in labore et
in vigiliis multis i fr
et p'cedit iudicium multis
p'cedit et nuditate atqz
in subdit p'cedit illa que e
trahens sunt iudicium n
a reddenda sollicitudo er
rebat. P'cedit que so
p'cedit iudicium sollicitudo
vigilare em in se p'cedit
et iudicium p'cedit et cor
su sollicitudo atqz p'cedit

In quibus verbis prophete p̄us
nobis querendum est qui sit
maioris ordinis sacerdotes/
utq; h̄i qui in custodijs excu-
bant templi an h̄i qui in mi-
nisterio altaris. **S**z quia post
subdit altare erat ante faciem
templi aperte ostendit
illos esse maioris ordinis sa-
cerdotes qui in custodijs tēpli
excubant quia profecto in
altare quod est interius mi-
nistrant. **I**n autē qui ad al-
tare quod ante faciem tēpli
est excubant tanto inferio-
res sunt quāto in exterioribus
ministrant. **Q**uerendum ḡia
nobis est qui sacerdotes sit
qui tēplum custodiunt et qui
ad ministerium altaris excu-
bare prohibentur. **M**agister ge-
nū fidelibus scribens ait tē-
plum dei sanctum est qd̄ estis
vos. **Q**ui itaq; sacerdotes qui
tēplum custodiunt dei nisi h̄i q̄
orando p̄dicando spiritualibus
actibus vigilando sc̄nz em̄nz
a malignorū sp̄iūz immissioib;
p̄uorū suasionibus ab here-
ticorū erroribus defendūt.
Non custos fuerat qui la-
bores sue passionis enume-
rans dicit In labore et erū-
na in vigilijs multis in fame
et siti. In ieiunijs multis in
frigore et nuditate atq; sta-
tim subdit p̄ter illa que ex-
trinsecus sunt instancā me-
a cotidiana sollicitudo et
desiaz. **P**ensate queso cu-
stos tēpli quāta sollicitudine
vigilet. **E**re enī in se ip̄o in-
estimabilia patitur et cordis
sui sollicitudinez alijs imputat

cui rogo virtutis est plus de
utilitate proximorū q̄ de sua af-
flictione cogitare quis hoc
digne estimet quis digne pe-
set. **L**aborat. luget. esurit. sinit. no
alget. ieiunat. vigilat. et tam
vigilando de em̄nz om̄ solli-
tudine cogitat. **E**re est soler-
tissimū custos templi in exēplo
propositus imitetur qui valet.
Aduersa etenim pro veritate
pati bona proximis impendere
curā aiāz sollicitudinez vigi-
lare ne quis in p̄fidia ne q̄s
in supbia ne quis in rapina
ul' in inuidia labat. exquirere
atq; conspice hoc est tēpli
dei id est sc̄nz em̄nz custodire.
Sunt autē minores sacer-
dotes qui ad ministerium al-
taris excubant qui videlicet
in adiutorium maiorū p̄m̄ de-
linquētūz subtiliter inuestigat
et vitāz carnalium corrigūt
atq; ad hoc vsq; p̄ducūt ut p̄-
lamētā penitētie q̄ accēdat
carnē in sacrificio quā p̄us
viuere p̄miserant in p̄no. no hoc
No enim h̄i qui sanctis em̄nis p̄-
sunt p̄ semetip̄os aucta p̄ua-
lent. si cū ip̄i causis spiritali-
bus occupant si qua p̄raue
carnalia p̄petrant. **H**ec alijs
discutienda atq; corrigenda
cōmittūt. **P** quos dū carna-
lis vita corrigitur et vsq; ad
abstinētie atq; orōnis studi-
um ap̄ficiētibz p̄uenit
q̄ in altari iam caro itendit
ut in conspectu omnipotentis
d̄ni inde sacrificiūz redolent
vnde prius culpa displice-
bat. **S**z hac in re questio o-
ritur atq; sup̄ius dicitur sit q̄

corpus castigant / dno ministrat /
 Qui enim legendo atq; pdica
 do gloriatur ppriam querunt / lar
 gendo que habent / et cor
 pus i abstinentia macerando /
 laudes ab hominibus recipere
 appetunt / sibi no dno ministrat /
 Quo cont' psalmistar dno
 diat / Ambulans in via ima
 culata / hic michi ministrabat /
 Habet enim maculam in via /
 qui in bono ope qd agit / t'
 rene glorie sibi pmu / ipo
 nit / quia i hoc mudo recipere
 mercedem requirit / A fedat
 i conspectu dei / spem boni ope
 ris / macula prave intentionis /
 fortasse etiam / quis discipline
 studio intentus fuerit / cul
 pas delinquentium / reserat / q
 tamen ad her agenda / si non
 ex omnipotentis amore / s; ze
 lo pprio ducit / sibi in his et
 no in dno ministrat. Alius
 ne asper videatur / multa len
 ter tolerat / que peccantur /
 Sitatq; qui videri p dno di
 strictus no vult p lenitatis
 sue studium / sibi et no dno mi
 nistrat / restat g' ut siue in
 verbi ministerio fatigemur /
 seu indigentibus nra lar
 giamur / siue p abstinentia car
 nem domem / seu zelo mo
 uemur / siue p pacencia ali
 quid leniter / prava tolera
 mus / ut nos sumope debe
 am' intentione / nra disci
 plina / quatenus omne quod
 facim' no nro s; dei zelo fa
 ciam' / ne in his que agim'
 nobis potius q' dno mini
 strent' / No enim dno s; sibi
 ministraverant / de quibus

paulus dicebat / Omnis que sua
 sunt querunt et no que sunt
 xpi ihu / Idem vero paulus / cu
 coelestis fratribus no sibi i
 ministrare s; dno / et vi
 uendo et moriendo festi
 nabat. dicens / nemo no
 stru sibi vivit / et nemo s'
 moritur / siue enim vivimus / de
 dno vivimus / siue morimur /
 dno morimur / dno sumus /
 Sibi etiam sancti nec vi
 vunt nec moruntur / sibi no
 vivunt / qui p omne qd agunt /
 ad lucra spiritalia anhelant /
 atq; orando. pdicando. scis
 opibus insistendo. celestis
 patrie civis multiplicare
 desiderant / sibi minime mo
 runtur / quia i conspectu ho
 minum / deum de sua morte i
 glorificant / ad que pervenire
 etiam moriendo. festinant /
 Pensent itaq; i morte sa
 ctorum / quorum eorum obprobrium
 ab infidelibus fuit / S; qui
 ta laus dno in corde fidelium
 excrevit / qui si sua laudez
 quereret / profecto pati tot
 obprobria i morte timuis
 sent / s; nemo eorum s' vivit /
 et nemo sibi moritur / quia
 sua gloriatur / nec vivendo u
 moriendo quiescunt. Vide
 am' siupe prim' pastor ec
 clesie / qui sibi no vixit / sibi
 sit mortuus / Johannes au
 tem / socus requirat' et de
 verbis dno / et morte pasto
 ris eiusdem / dicit / hoc autem
 dixit significans q' morte
 clarificatur' est / deus / No
 g' sibi est mortuus / qui deum
 clarificavit i morte. Discam'

siue enim vivimus / siue
 morimur /

tes p̄ intelligētiā fortes i
aduersitate iustos i opacōe
tempantes a voluptatib⁹
atq; i omi zelo disa recōm̄
se mensura moderātes qui
duz prudentia fortitudiez
iustia atq; tempantiam
ul' sicut eas enumerare qui
bus daz placet prudentiam
tēperantia fortitudiez at
q; iustia tenēt mesurā
spiritalis atq; in quadro ha
bent. Ecce enī ip̄e virtutes
quas habere bonos ac fide
les dixim⁹ ita in quadro sūt
ut vna aliaz nō excedat.
Magnā est quippe prude
tia si si minus est a voluptati
bus tēperans minus i p̄ualis
fortis minus i opacōibus
iusta p̄fecto minus est pru
dens. Magna est tēperantia
si si minus intelligit vnde se
tempet si aduersa sustinere
p̄ fortitudiez minus valet at
q; in timore animū deat si
p̄ papitacōez suaz aliquādo ad
iustie opa prorūpit minus
est tempans. Magna est
fortitudo si si minus itelligit
que bona custodiat quibus
malis resistat si minus a vo
luptatuz appetitū se tēpat
si vniatur delectacōe si iu
stia minus opa tenet atq; a
liquādo iustiae diuacōe su
patur minus est fortis. Ma
gna est iustia si si minus
quolibet inter iusta et in
iusta opa discernit si minus
curā mūdi delectacōe tēpe
rat si minus se cont' aduer
sa confortat minus est iusta.
Adensuret ḡ p̄fectoz fide

luz vituz quadru et tantuz
habeat spiritualis atq; latus
vnuz quūtz lateza singula
quia vnusquisq; tantū pru
dens est quūtz tempans for
tis et iustus tantuz tempans
quūtz prudens fortis iustus
tantuz iustus quūtz prudens
tempans et fortis fuerit. sūt
autēz inter eos plurimū qui
adhuc carnaliter viuūt qui
et si fortasse līns ignozant
et p̄cepta dei legere nō valet
certe i multoz fideluz conuē
tione bona que imitentur vi
dent. Ecce i emā uoces sc̄i euā
gelij atq; aploz sonant ecce
exempla bene viuētū cot
tidie hominuz oculis opponū
tur nec i excusacōe sua di
cere poterūt nō vidim⁹ qd
imitari deberem⁹. Vnde et
subditur. Et altare ante fa
ciem tēpli. Quid est tēpluz
nisi fidelis populus sicut p̄
paulū dicit discipulis tem
pluz dei sanctuz est qd estis
vos. Et quid est altare dei
nisi mens bene viuētū qui
p̄cōz suor memores lacri
mis maculas lauant carne
p̄ abstineciā macerant nul
lus se actiombus hui⁹ seculi
miserent et habere qnō hnt
nō cōcupiscunt. Recte igit
horū cor altare dei dicit vbi
ex merore cōpunctōis ignis
ardet et caro consumit. Et
nūq; nō tales fr̄es km̄ cot
tidie in sancto hoc fidei po
pulo qm̄ in tēpli atrio videm⁹.
Aug⁹ nō eoz vituz nobis ad
exempluz p̄positam in desine
ter aspiciam⁹. Altare ḡ ante

no

no

15 nō possunt. Inter archā q̄p
 pe et altare velū est quia
 hoc qd̄ nos adhuc a visio
 ne dei separat corrupciōis
 nrē obstaculū remotū nō
 est. S; quousq; ante velū
 sum. oportet ut q̄i thymiana
 us incensū flāma amoris
 ardeam. p̄ compunctōis au
 te; lacrimas nil terrenū nil
 transitoriū querere debem.
 20 solus nobis ip̄e sufficiat qui
 feat omnia. Transcendamus
 p̄ desiderū omnia ut metē
 colligam. i vniū nō iam ti
 more penarū nō memoria
 viaorū; amoris flāma suc
 censi ardeam. in lacrimis
 cū odore virtutū. Ita elcōz
 oratio p̄spiciat. nūq; in sp̄se
 laude diceret que est ista q̄
 ascendit p̄ desertū sicut vir
 gula fumi ex aromatibus
 mirre et thuris. vniuersi
 pulueris pigmetarij sacra
 quippe electorū emā. cū ab h̄
 mūdo in sanctis p̄sentibus ar
 denti amore se erigit p̄ deser
 tū qd̄ deserit ascendit. Qua
 liter vero ascendat adiūgit
 sicut virguli fumi ex aro
 matibus. fumus de incenso
 nascitur et p̄ psalmistā dicit
 dirigat orō mea sicut incē
 sus i conspectu tuo. fumus
 exaurete lacrimas solet. Ita
 q; fumus est ex aromatib;.
 25 compunctio orōnis. cōcepta ex
 virtutibus amoris que h̄
 orō fumi virgula dicit quia
 dū sola celestia postulat sic
 recta progreditur ut ad ter
 rena atq; t̄p̄alia petenda im
 mē reflectatur. Et notā

dū; q; nō virgū; s; virgultū
 nūcupatur quia interdū in
 compunctōis ardore tante s̄
 10 tilitatis est vis amoris ut
 hanc nec ip̄e animus possit cō
 prehendere que illuminat
 meruit habere. Bene autē
 dicit mirre et thuris thus
 em̄ ex lege. dno in sacrifici
 u; incendit p̄ mirra; vero cor
 pora mortuorū condunt. ne
 veribus corrupant. Adur
 re vero et thuris sacrificiū
 offerunt qui et carne afficiunt
 ne eis corrupciōis via do
 minetur et redolēt; i con
 spectu dñi amoris sui hostiā
 incendunt seq; ip̄os deo in
 sanctis virtutibus exhibēt
 vnde et illic subdit et vni
 uersi pulueris pigmetarij
 puluis est pigmetarij virtū
 bone opaciōis. Et nōndū;
 15 q; virtutes bene opantur
 nō pigmetā. s; pulueres di
 citur. Cū em̄ bona agim;
 pigmetā offerim. vñ vō ip̄a
 iam bona que agim; retra
 ctam; et ne quid in h̄is sim
 strū; sit iudicio retractōis
 attendim; q̄i ex pigmetis
 puluere fram; ut orōnem
 nra; p̄ discretōnez a amore
 subtilius incendam;. Ecce
 hec ut dno largiente potu
 im; corā vobis fr̄es km̄ ri
 mati sum; nemo em̄ne re
 20 phendat si post hec a locuti
 one cessauero quia sic om̄s
 cernitis nrē tribulaciōes
 exaueerūt vndiq; gladius
 artūfusi sum; vndiq; im̄es
 mortis piculū; timem;. Nūq;
 detrimatis ad nos manib;

redeunt alij capti. alij inter
empti. nunciantur. **Q**uam co-
ger linguam ab expositione
retinere quia tedet animam
meam vite mee. Jam nullus.
eloqui studium requirit quia
versa est in luctum githara
mea et organum meum in vo-
ce flentium. Jam cordis oca-
lus in misteriorum discussione
non vigilat quia dormitavit
anima mea pro tudio. Jam minus
lectio animo dulcis est quia obli-
tus sum manducare panem me-
um a voce gemitus mei. **C**ui
autem vivere non licet de scri-
ptura sensibus loqui mysti-
ca qualiter libet. **E**t quod cogor
cotidie amara bibere quod
possis dulcia pumare. **Q**uid
igitur restat nisi inter flagel-
la que ex nostris iniquitatibus
patimur cum lacrimis gratiam a-
gamus. **I**pe etenim qui nos cre-
avit etiam pater nobis factus
est per adoptionis spiritum quem
dedit et aliquando filios pane
nutrit aliquando flagello cor-
rigit quia per dolores et mu-
nera ad hereditatem perpetuam
erudit. **S**it itaque gloria om-
nipotentis domino nostro ihesu christo
qui vivit et regnat cum patre
in unitate spiritus sancti deus
per omnia secula seculorum amen.

Ista sunt que de dictis sancti
gregorii super moralia sancti job
et de omeliis suis super ezech-
ielem ad laudem et honorem
sacri eloqui sive sacre scripte
sic nomine et ponere volunt
et confidens quod legentis animi
matent et accendant sic et
taliter ut vltra legendum stude-

di atque meditando desiderium
et voluntatem habeant. **H**ic
nunc subsequenter ponere et
nomine auctoris excellentissimi
origenis dicta que ipse super
pentateuchum et Josue pulcherrime
et devotissime ponit
in laudem et honorem sacre
eloqui sive scripture sacre.

Dicit enim origenes et est gloria
Josue xv. Non parum utilitatis
confertur anime cum ad aures
nostras licet obscura lectio divini
sermonis illabitur si enim a
gentilibus creditur quod per car-
mina quedam que predicatio-
nes appellantur quibus istud artus
est susurrantes nominibus
quibusdam compilatis que nec
illi nec illi qui vocant no-
runt ex solo tamen vocis so-
no sopiuntur serpentes vel
etiam de tueris trahuntur.
Et sepe in corporibus humanis
timores vel feruores vel a-
lia huiusmodi voce sola solue-
re vel repumere dicitur. **I**nter-
dum etiam anime stupore quod
sensus infligere si tamen christi
non restitit fides quanto magis
totius predicacionis et car-
minis validiores ducendam
credimus quoniam scripturae sive
vel sermonum vel nominum appel-
lacione sicut enim apud infi-
deles confite virtutes au-
dientes illa nomina assunt et
dant opera in hoc ad quod
se invocari ex illo vel illo no-
mine sentiunt officii sui rez
cui se mancipaverunt. **I**pende-
tes multo magis celestes vir-
tutes que nobis sunt libe-
ter accipiunt si verba scripture

et horum nominum appellationes
velut carmina quedam et
precautiones ex ore nostro pro-
mamur. Et si enim non intelligi-
mus ille tamen virtutes intel-
ligunt et velut carmine quo-
dam veritate adesse nobis
et ferre auxilium delectantur
non solum enim carmina nos sed
etiam intra nos diuine virtu-
tes sunt unde benedic anima
mea domino et omnia interiora
mea nomine sanctum eius. i.
omnia que in me sunt con-
stat quod esse multas virtutes
intra nos quibus anima nostra
vel corporum anima commissa est
si sancte sunt cum scripture le-
guntur a nobis delectantur et
validiores erga nostram diligenti-
am sunt licet sensus noster sine
fructu sit misterium mirum in
hoc protulit apostolus aliquando
scilicet fieri posse ut spiritus qui in
nobis est orat et sensus noster
sine fructu sit. Ille enim virtutes
que anime nostre in adiutorium da-
te sunt reficiuntur ex audi-
tu scripture sancte velut di-
uinis et rationabilibus ab-
sque scilicet diuina verba proferi-
mus ex ore ipse etiam christus in
modi studijs nos vacantes
iuuens non solum reficit et pa-
sa in nobis dignatur sed etiam
si has epulas viderit apud
nos paratas patrem sanctum ad-
ducat secundum illud Ego et pater
veniemus et mansionem apud
eum faciemus sicut huiusmodi
in meditationibus diuinam er-
ga nos virtutum consorcium et
officia prouocamus ita mali-
giam virtutum insidias et

demonum incursiones huius-
modi sermonum et non ap-
pellationibus effugamus ubi
gratia ut si quis prospexerit
sopitus serpetem precautionibus
in manibus portari uel de ca-
ueris extrahi nichil nocere
valente venenis in cantationibus
virtute torpentes Ita
lethomus diuine virtute si
quis intra nos est contumacia
virtutis serpens si patienter
feras sine tedio auditu ad-
uertas scripture carminibus
depellitur si ergo legitur scriptura
tibi obscura tantum ne effi-
carius sicut aspides surde
obturantes aures suas que
non exaudit vocem in cantationibus
et beneficia que in cantationibus a sapi-
ente Est enim carmine quod in can-
tatur a sapiente ihu naue
et ab omnibus prophetis ne ergo
fastidiamur audientes scriptu-
ras sanctas etiam si non intel-
ligimus sed fiet nobis secundum fide-
credentibus quia omnis scriptura
in spirata est diuinitus
utilis etiam si non sentiamus uti-
litatem prebent aliquando me-
dia abusu uel potius verbi gratia
ad disciendam caligiem
oculorum neque tamen in edendo
vel potando sentimus quod proficit
sed cum transierit dies una uel
altera uel tertia suo tempore
ocultos meatus celata ad-
visum tibi uel poculi virtus pau-
latim purgat aspectum
Postea dicit Origenes super leuiticum
omne xiiii. Quia cautela di-
uine scripture si tamen intenda-
das si diligenter inspicias
non putamus hec fortuita scripta

putam⁹ casu adiectuz zc.
Et subdit Non sunt ista for-
tuitu raao est nichil em m
verbis dei absq; profunda m-
aone conscriptuz est. ::

Ite glō iudiciū. iii. dicit Qd
emz confert si legam⁹ q; del
boza mulier pphetissa vxor
laphidoch iudicabat isrl zc
Quid habet ista scriptura
que diuinitus est ispirata
doctrine ul' mactpacōnis
uel discipline pmo g^o hoc
ipm q; cū plurimi iudices
i isrl fuerint de nullo dicit^r
q; ppheta fuerit sicut de del
boza muliere prestat i hoc
consolacōnez muliebz sexui-
ne p infirmitate desperet
se pphete grāz posse suscipe
S; credat q; confert hanc
grāz mētis puritas nō sex⁹
dmesitas. ::

Ite dicit Origenes sup Iosu
e) omelia. xx. q; eadez vba
que posuit ul' ponit Iosue
xv. Igit^r aliqua verba de
omē xx. hic nōbo. Sicut
apud infideles contine v-
tutes audietes illa ul' illa
noia in carmibus ul' i pcan-
tarōnibus assunt et exhi-
bent famulatur et dant
opam i hoc q; iuocari se ex
illo uel illo noie senserint
officij sui rē quodammodo
admisterij cui semetipos
mācipauerunt depēdentes
co magis vhaq; celestes vir-
tutes et angeli dei qui no-
biscauz sunt libenter z grante
accipiūt si semp verba scip-
ture et ob eoz nom appel-
lacōnes velut carmina q

da; et pcanarōnes ex nro
oze promam⁹ quia et si nos
nō intelligim⁹ que de ore p-
ferim⁹ ille tamē tante vir-
tutes que nobis assistunt
intelligunt et velut carmi-
ne quodaz iuitate adesse no-
bis et ferre auxiliuz delec-
tant^r quia autē sint nō solū
circa nos multe diuine vir-
tutes s; etiā mē nos iudicat
ppheta cui dicit i psalmo bñ
dic aia mea dñm et oia que
intra me sunt zc Et subdit
ibi Origenes dicens Et sic
ut dixim⁹ et bone vtutes q
nobis assunt reficiūt i his
sermonibus et pasūt et
contine torpesant i hys me-
ditacōnibus et effugantur

Ite omelia. iii. sup genesi
dicit idēz Oug^r sup eo quod
scriptuz est Abraham stabat
cū eis sub arbore ad hui⁹
narracōnes circūsas auz
requirim⁹ neq; em sumā sol-
licitudinez spiritu scō fuisse
credenduz est ut scaberet i
libris legis vbi staret abra-
ham quid em me iuuat qui
veni audire quid spūs san-
ctus humanuz doceat ge-
nus si audieroz q; abraham
stabat sub arbore Et sub-
dit ibi Oug^r Sed videam⁹
que sit arbor her sub q; sta-
bat abraham et cōiuiuz
dnō atq; angelis exhibebat
Sub arbore inquit mābre
Cambre lingua nra mpre-
tat visio siue pspicua vide-
qui et qualis sit locus i quo
dnō p hē conuiuiuz dele-
ctauit euz visio et pspicua

Abraham erat nudus
de ut possit videre de
his q; loci et talia cre-
dit in angelis suis ha-
cōmūz dēmp. Atte-
te vidēs dē dōm q;
g^o dicit dē ad abrahā
est inquit sum vxor t-
ille autē sit i tabernaculo
dicit g^o dē Veniens
m hōe dēte secūdu te
dōr et habebit sara
or tu filius Audiebā
sara spūs post ostiū
nō dō post abrahā dē
mūltis exemplis p-
dō dēnt m q; mū-
loqu mē suos neq;
sine mū scriptuz est
i scō abrahā si
dōt quā si vñ pcedat
dōt sequi mulier debet
iō si ostēce vñ suū vid-
dōt alioq; si ostēdam⁹ a-
dōce; intelligēte q; ad-
et dicit m⁹ vñ mōtis e-
rōnābilē sensuz et mū-
rez que ei velut vñ so-
m est mōtis nō sequat
mō semp rōnābilē se-
ne m id vñq; deside v-
mō ut carm i luxuria
voluptatibus fluctiāt
mōz redactus obsequ-
vñ dōbilē sensuz staba-
g^o sara post abrahā si
mōtū aliquid sentire p-
sunt i hoc loci si vide-
quā i cōdo pcedit de
i dōm q; p nōte; et i
dōm mōis p dōt et sym-
gōg dō sequētur post
qm sic q; mōtū a sara

Abraham erat mundus cor-
 de ut posset videre deum In
 tali g^o loco et tali corde p^t
 dñs cū angelis suis habē
 cōuiuuij Deniq; ante p^{ph}e-
 te vidētes dicebant quid
 g^o dicit dñs ad abrahā ubi
 est inquit sara vxor tua
 ille ait Ecce i tabernaculo
 Dixit g^o dñs Veniens veia;
 in tyre ad te secūduz tēpus
 ad hoc et habebit sara vx-
 or tua filiu; Audiebat g^o
 sara stans post ostiu; tab-
 naaculi post abrahā Discit
 mulieres exemplis p^{riar}-
 chaz discant inq; mulieres
 sequi viros suos neq; em
 sine causa scriptuz est q^o sa-
 ra stabat abrahā; s; ut on-
 deret quia si vir p^{redat} ad
 deuz sequi mulier debeat
 q^o dico sequi mulierē debeat
 i eo si astare virū suū videat
 deo; alioq; si ascendam; ad
 altiores intelligēcie graduz
 et dicam; virū i nobis eē
 rōnabilez sensuz; et mulie-
 rez que ei velut viro socia-
 ta est; carnē nrā; sequat; g^o
 viro; semp rōnabilez sensu;
 ne in id vniq; desidie veia-
 tur; ut carni i luxuria et
 voluptatibus fluctuāt; i di-
 nonez redactus; obsequat;
 rōnabilez sensuz; stabat
 g^o sara post abrahā; s; et
 mysticaz aliquid sentire pos-
 sum; in hoc loco si videam;
 quomō i exodo p^{redat} de;
 i colūna ignis p nocte; et i
 colūna nubis p die; et syna-
 goga dñi sequebatur post
 ipm; sic g^o intelligo; a saram

secutaz esse; uel stetisse post
 abrahā; quid post her dicit;
 Et erant inquit ambo p^{sb}i-
 ter; idest senes et p^{roue}cti
 in diebus suis; qñtuz ad e-
 tatez corporis p^{tin}et; multi
 ante ipos numerosioribus
 annis duxerant vitaz; ne-
 mo tamē p^{sb}iter appellata
 est; unde videt; nomē hoc;
 sanctis; nō longeuitatis in-
 aone; s; maturitatis ascribi;
 quid g^o post tantuz ac tale
 conuiuuij; qd' abrahā dñs
 et angelis sub arbore visio-
 nis exhibuit; p^{ro}ficiat; ut
 ad hospitez; abrahā autē
 deducebat inquit eos; et a-
 bulabat cū eis; dñs autē di-
 xit; nō relabo abrahā puez
 meū; quid ego faciaz; abrahā
 autē; fiet i gentez; magnaz
 et multaz; et benedicetur
 i eo omis gentes terre; scio
 em; quia p^{re}cepit filijs suis
 et seruabūt vias dñi; ut fa-
 ciant iudiciuz; et iusticiaz; et
 impleat dñs abrahe que i-
 dicant ei; Et dixit; clamor
 sodomoz; et gomozre re-
 pletus est; et p^{ra} eoz ma-
 gna valde; descendi g^o ut
 viderē; si secūduz clamorē
 ipoz; qui venit ad me cō-
 sumātur; sin autē; ut sciaz;
 her scripture diuine sūt
 verba; videam; g^o nūc; qd'
 i eis intelligi dignuz sit;
 descendi inquit ut videaz;
 qñdo ad abrahā responsa
 defezūt; nō dicit; deus
 descendere; s; sup ipm; asti-
 rescit sup exposum; asti-
 terūt inquit tres viri sup

impios nescit. Audi saluato
rem dicentes discredite a me
omnis operari iniquitatis) no
nouit vos et iterum paulus di
cit si quis in vobis est propheti
ul' spiritalis agnoscat q' scribo
quia dñi sunt qui autē igno
rat ignorabitur. hec autē
dicitur no blasphemū aliqd
sicut vos facitis de deo senten
tantes neq; ignorāz ascri
bentes eius ita intelligim' sp
hij quoz actus indignus est
deo/indigni etiā notia dei
dicatur no em dignat' nosse
deus eū qui auersus est ab
eo et ignorat eū et ideo dicit
ap'ltus qm' qui ignorat igno
rabit' tal' q' sp' et nūc de
his qui habitant in sodomis
dicitur ut si quidē sim clamo
rem qui ascendit ad eū actū
eoz consumatur notione
eius ducant' indigni si vō e
i' illis aliqua conuersio si ul'
dē. i' illis iuenti fuerit iu
stia demū nouerit eos de'
et ideo dixit si autē ut sci
am no dixit ut sciam quid
agunt si ut ipos sciaz et sci
entia mea dignos facia si q's
i' ipis inuēia' iustos si quos
iueniat penitentes si quos ta
les quos debeam' scire demū
q' quia nullus qui penitet
nullus qui conuerteret' a
lius iuentus est. p'ter loth.
ipē solus agnoscat' ipē sol'
liberat' nec generi sequit'
admonit' nec vicin' nec pri
mi nullus cognoscere volu
it clemētiā dei nullus ad
misericordiā eius cōfugere
idcirco et nullus agnoscat'

hec quidē aduersus eos qui
iniquitatez in extenso loquūt'
nos vero opera dem' tales
effia actus mōs talē conuer
sationez nūc ut digni habe
amur notia dei ut nos sci
re dignetur et digni habea
mur notia filij eius ihu xpi
et notia spūs sancti ut ag
niti a trinitate et nos sciam'
mētuz trinitatis plene et in
tegre et p'fecte meream' a
gnosceze/reuelante nobis do
mino ihu xpo cui est gloria
et impiuz in secula seculoz. Amen

Item Origenes omelia xv. sup
genesiz dicit. Obsuandū no
bis est sanctas scripturas le
gētibz scripturaz diuinaz
no ut pluribus videt' erudi
tionez (agrestis sermone cōpo
sitar' si scāduz diuine erudi
tionez disciplina aptata ne
q; tantuz historiaz narratō
nibus quāuz rebus et misti
as sensibus seruientes. Item
omelia x. sup genesiz dicit
que legūtur mistica sūt et al
legorias exponēda sūt sa
crāmētis misteria em sūt
cūda que scripta sūt.

Item omē ix. sup genesiz dicit
Cūtur legētes progredim'
tantuz nobis sacramētoz
cumulus augetur. Et omē
xv. dicit sup illo passu gen.
xlv. vbi scriptuz est Ioseph vi
uit ac multa quidē in h'
sermone velamē archane
intelligēcie contegi arbitror
sacramēta.

Item omē vii. sup numeri vbi
de ethiopiā et lepra maie
scribit' dicit ipē origenes. Ipo

stolus dicit Omnia in figura
contingebant eis scripta sunt
autem propter commotionem nostram
quero. quid commotionis ac
apiam? ex eo quod scriptum est
quia detraxerunt aaron et
maria de moyse et propter hoc
corrupti sunt et maria lepro
sa efficitur Et subdit ibi dicit
primo. et utiliter ac necessario
moueor ex hoc facto ne de
traham fratrum ne male loqui
de proximo meo ne apiam os
meum ad derogandum non so
lum sanctis sed et quibuslibet
proximis meis videns quanta
ex hoc indignatio dei fuit
quanta vindicta precesserit et
postea persequitur de peccato
detractionis Et sic huius lecti
onis utilitas apparet

Item Origenes super numerum omne
xxvii super illo passu de sacri
ficiis que per unamquamque festi
uitatem iubentur offerre etc.
dicit Volenti unamque audi
torum discrete de his que ad sa
lute pertinet cum de sacrificiis
arctum et hircorum vitulorumque
reatat historia nichil sibi v
tilitatis conferre huiusmodi
litteras iudicant quantum ad ipsum
spectat auditum Si vero quis
inueniat qui possit velamen
quod est positum in lectione ve
teris testamenti remouere ut
perquirere que sunt vera sac
ficia que purificant populum in
diebus festis tunc videbit que
mira et mirifica sunt que per
hec inducantur que superflua
ignoratibus ac superstitiosa
videntur

Item omne xxv super illo passu

de vltione que facta est in ma
diamitas ut scriptum est nu
dicit Quia reges madianita
rum referuntur ab israhelitas su
perari sed et nomina eorum autem fu
it diuine scripture memorare
Et subdit ibi Origenes di
cens Ego puto quod nomina hec di
uina scriptura non pro histo
ria narrauerit sed pro causis
et rebus aptauerit nam putat
fuerit aliquis ita stultus que
belumum nomine filio suo ipo
neret sed hoc arbitror magis
quod institutionem animarum sic prospice
rent sermo diuinus volens
nobis ostendere quod aduersus
huiusmodi vitia militare et
repugnare debeamus vides
ergo quod hominum nomina non fortuito
sed pro rebus et causis aptantur
in lege

Item omne xxvii super numerum ubi
bitur summa numerum filiorum
israhel dicit Quid me iuuabit
ad fugiendam gehennam si le
gam quod filii gad et dimidie
tribus manasses heredita
tes capiant a moyse transio
danez Et subdit ibi dicit
dicit ergo aliquis quid ista
profunt Et statim respon
dit dicens hec autem docim
exatates animos auditorum ut
vigilantius his que leguntur
et dicuntur intendant Et in
moyse litteris remoto littere vela
mine ita intelligant que scripta
sunt ut in singulis quibusque
ea diuina inueniant que si in
telligentur et obseruentur
possint auditores non ad illu
loarum tormenti deduci quo di
ues ille qui hec audit que

in secreto sunt scripta conte-
psit/abductus est/s; in sinu
eant abzahel/vbi lazarus re-
quiescit/Orem' g' ad dnm
ut auferatur velamen a cor-
dibus nris/De lectione vete-
ris testameti/ut ea que ab-
scoudita sunt/et occulta in-
morsi hris/videre possim'
quia hec mystica sunt/et di-
uinuz aliquoz sensuz continet/
et que rez facies sub hoc ve-
lamine contegat' ad liquiduz
sare ipius puto esse sci spūs
qui hec scribi impauit/a dmi
mī ihu xpi/qui de moyse di-
cebat/de me em ille scripsit/
et omnipotentis dei/cui' cō-
siluz antiquū/humano ge-
neri/nō nuduz/s; velatur lit-
teris indidit/nos autem
orem' ex corde verbur dei/q
est vngentus eius/qui reue-
lat p'ez quibus vult/ut et
nobis hec reuelare dignet'
sunt em in hys/repmissio-
nuz misteria/que repmisit
diligētibz se

Item omē xxvii. sup nūm die/
Cibus verus nature rōna-
bilis sermo dei est/s; sicut i-
nutrimētis corporis/mul-
tas dedim' differētiās/ita
nā rōnabilis/que racōne
et verbo dei pasatur/nō oīs
vno atq; eodez verbo nutri-
tur/vnde ad similitudinez cor-
poralis exempli/est aliquis
etiaz i verbo dei abus lactis/
aprior s; simpliorq; doctri-
na/ut de moralibus cē solet/
que preberi consuesant
hys/qui mīa habent diui-
nis studijs/hys g' creatat'

aliqua diuinorū voluminū
lectio/in qua nō videat' ali-
quid obscurū libenter acci-
piūt/verbi causa/ut est libel-
lus hester/Judith. ul' etiā tho-
bie/aut mandata sapiēcie/
Si vero legatur liber leui-
tica/offendit' continuo aīm'
et qī nō suuz/refugit abuz/
quia em venit ut disceret
deū colere/iusticie ac pietatis
eius p'cepta suscipere/audit mā-
data de sacrificiis dari/et im-
molantuz ritus doceri/quō
nō continuo auertit auditū/
et tanq' nō sibi aptuz abuz
recusat/et nichil hec ad vti-
litatem nichil ad infirmitatis
sue remediuz/aut aīe salu-
tem prodesse iudicabit/s; cō-
tinuo refutabit et respuet/
tanq' graues et onerosos a-
bos/et qui egrē atq; iualide.
nō cōpetant aīe/et sic i abis
rōnabilibus/diuinorū volumi-
nuz/nō continuo aut culpā
da/aut refutanda est sc'ptā/
que difficilior aut obscuri-
or videt' ad intelligenduz/
uel ea continere/quibus siue
incipiens et paruulus siue
infirmitor et minus ad in-
telligenda validus/vt nō pōt
nec confecti ex hys/vtilitatis
aliquid estimat/aut salutis
hec em omnia/que verba dei
sunt/duersus pro captu aī-
maz abus est/vnus quisq;
prout sanuz se et validum
sentit/assumat/quia i sc'is
hris/nō possum' dicere/q; a
liquid i eis otiosuz sit aut
supfluu/etā si videt' obscu-
ra/Deo oculos mētis in cō-

Si sicut verbi grā ut itez ex
corp'alibus/repetam' exēpla/
leoni si detur intellect' nō con-
tinuo culpabit abundantiā
herbarū creatarū/quia ipē crudis
carnibus vesit/nec dicit illas
supfluo a conditore productas
quia ipē eaz cibo nō vtit' nec
itez homo/quia pane alijsq;
aptis sibi vtitur/almomys/aut
paze debet/aut fecerit de ser-
pentes/quos abuz videt' p'be-
cerus/necq; ouis aut bos/aut
pat verbi causa/q; alijs aīa li-
bus/carnibus vesit datur sit/
aut ipis ad edenduz/gramina
sola sufficiunt/

uertam' ad euz qui hec scribi
iussit/et hoz intelligētia ab
ipō postulem' Et subdit ibi
dicens/et scripsit moyses p
fectiones eoz p verbū dñi
et dicit quid voluit dñs
hec scribi/ut prodesset nob'
aliquid scriptura hec mā
sionuz/ quas fecerūt filij is
rahel/ aut ut nichil pdesset
rē Et subdit itez dicens/ Et
quis audeat dicere q' ei q'
p verbuz dei scribitur/ nich
il vtilitatis habeant/ nec sa
lutis aliquid conferāt/ sed
solam rē gestam narrent/
que tūc quidez pteuerit/
nūc autez nichil ad nos/ ex
eius relatione pueniat/
īpia hec et aliena a catho
lica fide sentētia est/ et eoz
tātūmō qui legis et euāge
loz/ negant vñū solū sapi
entēz esse deū/ p'ez dñi nri
iesu xpi

Ite Ougenes sup Josue omē
viii. dicit Deprecamur vos o
auditores sacroz voluminu/
nō auz tedio/ ul' fastidio/ ea
que legūtur audire/ pro eo/
q' minus delectabilis eoz
videt' esse narratio/ scire
emz debetis/ digna quidez
esse s'cī spūs eloquētia/ q' le
gūtur/ s' ad explanādā ea/
indigem' sancti spūs grā

Ite sup Josue omē xv. dicit
Nisi bella ista carnalia figu
raz belloz spūaluz gerent/
nūq' ut opinor/ iudaicaz hi
stoziaz libz xpi discipulis/
qui venit p'ez docere/ lege
di i eamz fuissent ab aplis
traditi/ qd' eū eis belloz pfi

ciat ista descriptio/ quib' dia
ab ihu/ p'ez de vobis/ vnde
deniq' sciens aplis/ nulla no
bis iam vltia bella/ esse car
naliter pagenda/ s' aīe cer
tamia cont' spūales aduer
sarios desudanda/ velut ma
gister militie/ p'ceptuz dat
militibus xpi dicens/ Induite
vos arma dei/ ut possitis sta
re aduersus astutias dyabo
li/ et ut hoz spūaluz belloz
ex veterēz gestis habe possi
m' exempluz/ istas nobis re
rū gestaz narraciones/ i ec
clesia voluit recitari/ ut nos
qui spiritales sum' / audietoz/
quia lex spiritualis est/ i hys
q' audiuim' / spiritualibus spi
talia cōparem' / ut cōtēplem'
ex hys / (que carnalez isrl' vi
sibiliter oppugnarūt) quēte
sunt gentes cont' riaz vir
tutuz / (que aduersus emāz
dñi) que est verus isrl' / susa
tent' bella) hec ibi

Ite omē xxiii. sup Josue dicit
Oug' Hec ideo dicim' vobis/
ne aī fastidio hec legatis/ ut
putatis vilē aliqua' ee scrip
turā/ pro eo/ q' est multis noz
appellacoibus cōstituta/ quim
potius scitote/ ineffabilia in
hys mysteria contineri/ a ma
iora q' p' human' sermo pro
ferre/ uel auditus mortaliq'
audire/ et subdit ibi dicens/
que ut ego arbitror/ digne
et integre explanari/ nō solū
a me nūmo nō possūt/ s' nec
ab hys/ qui me multo meliōz
sūt/ nescio autez/ si ul' ab ipis
s'cīs aplis/ plene et integre p
ferant'

[Faint marginal notes in a smaller script, likely a commentary or gloss on the main text.]

[Faint marginal notes on the right edge of the page, continuing the commentary.]

Ite dicit idem Origenes super
 nu. omne xxvii. c. in fine (ubi
 ipse loquitur) quod dominus faciat vi-
 ditur in demones post alia
 tormenta demonum que ibi po-
 nit super omnia vero eis est tor-
 mentorum genera et super omnes
 penas si que videantur verbo
 dei operam dare (scilicet legis di-
 vine et misteria scripturarum
 intentis studiis perquirere
 et hoc eorum omnis flamma est
 in his toto virtute incendio
 quam quidem ignorantie tene-
 bus humanas obscuraverunt
 mentes et per hoc obtinuerunt
 ut deus quidem ignoraret
 ad ipsos vero diuinum cultus
 studia histeretentur. quibus
 dicit ipse Origenes in illos vi-
 ditur datur que inferunt eis
 flamma penarum cum videtur hec
 lumina veritatis impleta et frau-
 dis sue nebulas per agnitio-
 nem diuine legis reserari
 possidet enim auctos qui igno-
 rantia viuunt sepe etiam qui
 agnouerunt deum rursus in
 eos opera ignorantie conantur
 operari.

Ite omne viii. super genesim dicit
 Origenes. Obserua singula que
 in scriptis sunt in singulis
 enim si quis sciat in altum fodere
 inueniet thesaurum et iam ubi
 non estimatur latent miste-
 riorum preiosa moenia.

Et iterum sequenti omne dicit
 Quotum legentes pergradimur
 tantum nobis sacramentorum cumu-
 lus augetur.

Ite omne x. dicit. Que leguntur
 mysteria sunt et allegorizans
 exponenda sunt sacramenta.

Ite omne xii. dicit. Per singu-
 las quasi lectiones cum legitur
 moyses oratus est nobis per
 verbum ut impleat et iam in nobis
 illud quod ipse scriptum est. Reue-
 la oculos meos et considerabo
 mirabilia de lege tua nisi enim
 aperiat oculos nostros quomodo
 poterim. Itanta hec que in
 patriarchis sacramenta fuerunt
 dicit Origenes. Si scimus diuine
 legis fides hec que leguntur
 nobis dominus locutus est ad mo-
 ysem puto quod tanta dei verba
 non debeant scimus in capacitatem
 audientium sed scimus in maiestate
 loquentis. intelligi et spiritus et
 vita credenda sunt.

Ite omne ix. super leuiticum dicit
 Solemnitates legis figuris
 continet celestium misteriorum.

Et omne xiiii. dicit. Nichil in
 verbis dei absque profunda ra-
 tione conscriptum est.

Ite in omne iii. super Iosue dicit
 Quod tamen nec ipsum absque mi-
 stery ratione arbitror scriptum
 Et sequenti omne dicit. Non in
 orosum videtur dictum esse a spiritu
 sancto quod dixit quia festinauit
 plus etc.

Ite omne xvi. dicit. Sine du-
 bio bella que per ipsum fuerunt
 et regum strages celestium re-
 rum umbra et typus esse di-
 cenda sunt.

Ite omne xv. dicit. Vbi bella
 ista etc. ut. s. notauit.

Ite in omne xviii. dicit. Vide ge-
 si non repleta sunt ista miste-
 riorum licet nos singula vel sen-
 ture vel explicare nequeamus.

Et omne xx. super Iosue dicit.

Ite deuteronomio xvi. dicit
 quedam gloria. Lectio ipsa lux
 est et vita unde verba que ego
 loquor vobis spiritus et vita sunt.
 Et eodem libro c. xxvii. dicit
 vna gloria. Scriptura enim. vic
 sunt ad dominum.

Quid dico quia diuine vir-
tutes pasuntur et epulantur
inobis si nos verba diuine
scripture proferamus ex ore
et ipse dominus in ihesu christo si nos
inueniat in his vacantes non
solum pasit et reficit inobis
dignatur. Vnde etiam si has e-
pulas apud nos viderit
apparatas patre seni dignum
adducere. Et subdit ibi di-
cens. Sicut diximus quia
sicut ex huiusmodi meditatio-
nibus diuinam erga nos vir-
tutum consortia et officina puo-
cam. Ita e contrario malignorum
virtutum insidias et pessimo-
rum demonum incursiones et
huiusmodi simonum et non
appellacionibus effugamus.
Verbi gratia dicit ipse ut si quis
virm aliquando prospexit pra-
tacionibus sopitus serpente
portari in manibus vel pertrahi
de caueamus nichil valentes
nocere venenis ut pote in ca-
tacione virtute torpente. Ita
etiam lectio diuine virtute si
quis est in terra nos contra
virtutis uel potestatis serpens
si quis ad insidiam colu-
ber latet si paciter feras
si non tedio fatigato auditus
auertis. Scriptura diuine
carmibus et diuini simonis
assiduitate depellit. Si ergo vi-
des o auditor aliquando legis
scripturas in auribus tuis quoniam
non intelligis et sensus eius
tibi videtur obscurus iterum
hanc tibi primam suscipe vtili-
tatem quod solo auditu vel per
tacione quadam noxiarum vtu-
tum que te obsident et que

tibi insidiant. Virtus depelli-
tur et fugat quia omnis scrip-
tura diuinitus inspirata est
et utilis etiam si non sentiamus
utilitate. Crede etiam debemus
quia vtile est et anime prodest
etiam si sensus noster ad primum intel-
ligentiam non capit quoniam ut dixi-
mus et bone virtutes quoniam nobis
assunt. reficiuntur in his ser-
monibus et pasuntur et con-
tra torpescunt in his meditati-
onibus et effugantur et sic of-
tendimus in scripturis sanctis
esse vi quidam que legenti etiam
sine explanatore sufficiat.
Ite dicit beatus Ieronimus super
psalmum xxxij. si non est in glo-
ria eius psalmi super verbo. pone
principes eorum etc. Legunt phari-
saei et legunt et ethores
et putant esse de herementa
et paulo ante dicit super verbo
facti sunt in adiutorium filii
loth videtur quia difficilia
loci sunt et obscura ac in sin-
gulis sermionibus magna sunt
sacramenta et necessitate com-
pellimur in verbis hebraicis
et plena mysterijs diuina
innotari atque id quod a spiritu di-
citur est innotari in prophetariis
enim sic interpretentur ut dicitur
est quid potest etiam christi lege
tabernacula ydumeorum et ysmi-
helite etc.
Ite dicit Beda libro primo de tab-
ernaculo et vasis eius. Quia autem
sicut apostolus ait in figura con-
gebant illis scripta sunt autem
propter nos. Omnia enim non solum
facta vel verba que sacris literis con-
tinentur. Vnde etiam loquor et ho-
raz et temporum situs et ipsorum que

in multis gestis sine dicitur
circumstantia etc. Ite dicit
enim in scripturis sanctis
de mysterijs que ad hoc
diuinitus reuelantur ad hoc
vultur ut eorum ad hoc
vultur ut pulchre scripta
enim sacra non aperta e-
ne pascentur nisi quod omni-
te creantur.
Ite psalmus dicitur glori-
osus in nobis etc. Ite dicitur
obscure scripta sunt ac
que fecerunt ut te cre-
neque dicitur dicitur in
se enim dicitur est ut dicitur
et hoc dicitur eger me
meditacione medians tem-
nouit quae medians
dicitur et ei qui te cre-
antur quod quare quae
dicitur si non iudices in re-
ta debuisse dicitur dicitur est
et hoc pietas facit te cre-
antur. Et statim post subdit
concepit sacra scriptura
res et facientes et ut in-
ad quaedam et ne timor
opta scriptura quae
obscure vultur esse in
ut habent sermone de quibus
respondeo influentibus
ores et corda hominum ex-
prensus de nubibus de sa-
nis tunc spiritualis.
Ite dicitur prosper eorum pe-
lucet quod non dicitur intelligit
dicitur et roudatione om-
nium quae expectantur
ad eandem sequitur de
et dicitur hae roudatione
quae dicitur de dicitur
creantur et dicitur.

in quibus gesta siue dicta sunt
circumstantia rez.

Ite dicit glō ps. cxl. Sunt
enim in scripturis sanctis / p̄fun-
di mysteria / que ad hoc absco-
duntur. ne vilescant / ad hoc q̄
rūtur / ut excreant / ad hoc ape-
riuntur / ut pascant / scriptura
enim sacra / si nuq̄ aperta esset /
nō pasceret / si nuq̄ omulta / nō
te exerceret.

Ite ps. cxlvi. dicit glō. Si q̄
vis intelligere / mitis esto / nō
obscura scripturarū actuses /
que fecit deus / ut te excreant /
neq; dicas / sic dicitur meli /
sic enim dicitur est / ut dia debu-
it / nō corrigat eger / medica-
mētā / que mediis tempat /
nouit quippe medicus / mo-
dificare / crede ei qui te curat /
ante q̄ q̄ scias / quare quid
dicitur sit / nō iudices / crede
ita debuisse dici / ut dictū est /
et hec pietas / facit te cōpa-
tem / Et statim post subdit / Q̄
contegit sacra / scripturā figu-
ris et sacramētis / et ut iūctet
ad querēdū / et ne timeas de
op̄ta scripturā / quia quedā
obscura volunt esse / i scriptis /
ut habent serui dei / quid in
terptando influerent / super
aures et corda hoīm / exapi-
piētū de nubibus dei / sagi-
nāz leticie spūalis.

Ite dicit prosper eodez ps.
Qui qd nō dūz intelligit / cre-
dunt / et reuelationez omulto-
rūz patenter expectant / hos
ad erudiendos suscipit de /
et doctrine sue cōpares facit /
quoz desideria / delectatione
exerant et accendit.

Ite ps. ciii. sup vsu. Extendes
celūz / et dicit glō / p̄ celū scrip-
ta sacra accipit / que tegit a
om̄ez orbe terrarū / et p̄ eaz co-
gnoscat eternū dei verbū.

Ite dicit Beda sup Iohē p̄mo
c. sup illo v̄bo / stabat Iohēs.
et ex discipulis eius duo.
Tanta ac talis est scripture
diuine sublimitas / ut nō solū
verba / que a sanctis / ul' ab ip̄o
dn̄o dicta referuntur / s; etiā
circumstantia rez / que simpli-
ter posita videntur / spiritualib;
sit plena mysteriis.

Ite sup thobiaz dicit / Liber
thobie / i sup̄facie est salubris /
maximis enim et vite mora-
lis et exemplis abundat / et
mōtis / s; quātūz poma foli-
is / tāntūz historie / allegoria p̄
cellit.

Ite dicit glō sup p̄mo versu
ps. cxxxviii. Iste psalmus / pro-
funditate mysterioz plen⁹
est / vnde et obscurissim⁹ est.

Ite dicit glō. deut. o. lxxv. Sūt
quedā loca scripture / que histo-
rialiter fidez imbuūt / quedā
moraliter / sanctāz conuersi-
ationez instruit / quedā non
s̄m historie / s; s̄m allegori-
am venerāda mysteria / seru-
unt / hec ibi.

Ite ps. viii. sup verbo / Videbo
celos tuos / et dicit Cass. / Sa-
cre scripture / que celi merito
dicuntur / eo q; continet dn̄m
saluatozem / que quidez scripte
sunt opa digitorū tuoz / quia
cōscripte sunt in spū acōne
spūs sancti / cui⁹ septe sunt
dona / cū vnus sit spūs / sicut
plures sūt digiti / vna manu /

Atem dicit glō. exo. xvij. et
incipit. Sicut scriptum est. nō
faciabit oculus visu. nec au
ris auditu. nec nos scire
possumus. considerando q̄ scripta
sunt. quibus nos edificet.
quibus nos modis instruat.

Atem dicit Iohann. sup epla
ad ephes. Si quis est pau
la et custochius. qd̄ in hac
vita. sapiēter vivat. teneat.
et inter pressuras et turbi
nes mūdi. equo animo manē
psuadeat. id esse p̄mū reor.
meditationē et sententiā. sc̄
pturaz. in eo autē om̄is
sermo divinus. libris cōti
netur. p̄ quos. et deū disa
m. et quare creati sumus
nō ignoram. miror quosdā
existere. qui aut ipi se iēre
aut sopno dantes. nolūt. q̄
p̄dara sunt. discere. aut ce
tezos. qui id studij hnt. rep̄
hēdēdos putant. Et bene
facit ad hoc qd̄ dicit canon.
xj. q. ij. excellentissim. Sūt
pleriq̄. qui possunt quidem
si nolūt. recta nosse. unde i
psalmista. nolūt intelligere
ut bene ageret.

Atem dicit glō ps̄. xxxv. sup illo
verbo. nolūt intelligere. et
nō nego eū posse. si dico nol
le. quid. ut bene ageret. nō
dico eū nolle intelligere. quod
nō potuit. si quod potuit. et
ita p̄māosus agit. cont̄ se ip̄.
qui qd̄ intelligere nō vult.
Sunt em̄ quedā. que et si
volūt intelligere. hōies. nō
possūt. ut i p̄māpio erat v̄
bu. potuit h̄ intelligere. ut
bene ageret. si nolūt. et ita

venia. nō habet. Impzude
ne em̄. aliquādo venia datur.
volūtati male semp̄ pena.

Atem dicit auḡ. i p̄zioru pte su
per ps̄. xlvij. Omnia divina
eloquia. salubria sunt. bene
intelligētibz. p̄culosa vero
h̄is. qui ea volūt. ad sui cor
dis p̄versitate. detorque. re
ausq̄ sui cor. ad eoz rectitu
dinem. corrigere. hec ibi.

[Faint, mostly illegible text in the right column of the left page, likely bleed-through or very faded script.]

[Faint, mostly illegible text in the right column of the right page, likely bleed-through or very faded script.]

Lentia. vi. dicit glō sup verbo
 Omnis qui x̄ Omnis cōmemo
 ratio dei sanctificatione p̄stat
 Vere pulcra verba est nota di
 gnū et memorie dandū et
 bene p̄ etia de illa dicit q̄ vir
 go p̄mansit et eiusde dei ma
 ter vera fuit que et nec no
 minari nec cogitari sine fru
 ctu p̄ nō tamē eo modo for̄
 et intentione ut eius mimi
 ci p̄dicatores ip̄az cogitat. no
 minat. et fucatis. imo falsis
 simis verbis et disputatōib⁹
 ip̄az p̄nūant et sui honore
 sibi dep̄mēdo. et subtrahē
 do p̄dicant. et affirmāt put
 in scriptis meis breuissimis
 pueriliter. insufficiēter q̄ col
 lectis prout valui. nō ut vo
 lui notari et puto. imo cer
 tissime credo nec aliquē m̄ ef
 sent p̄dicatores. negare hoc
 estimo q̄ demones tremūt
 et timent. nomē eius cū hoc
 deuote. hūiliter q̄ profertur
 audiūt et nominari sicut tre
 mūt et timent x̄p̄i crucē in
 qua triumphati sunt et exuti
 sūt. p̄ncipatus eoz et po
 testates. Timor ḡ et tremor
 cadet sup eos. aut in nobis. sig^{na}
 crucis fideliter fixūz videntur
 ut dicit glō. exodi. xv. sup v̄
 bo. audierūt. Eodez mō fit e
 is cū eius matrē in nobis se
 serunt. fixe pro nr̄e singilita
 tis modulo. cogitari. uel no
 minari. quia sup mel et fa
 uūz dulcis est ei⁹ memoria
 et de ip̄a. lectio ul' loquela.
 Ideo. ista pauca. ad alia mo
 dia que notari sup addam
 de istis libris. scz Job. p̄brioz.

sapientie. et m̄stia. et psaltio.
 nō ab reputans. etiā si aliq̄
 liter sup tacta fuissent. sic
 fieri. Bone frater Job. v. dicit
 Tu vulneras et mederis p̄
 aitis. et manus tue sanabūt
 Fogo. aut in x̄ tibi videt⁹ et
 istis virginis matris mimi
 cis q̄ hic talū. om̄qz potēs
 q̄ p̄tho plaustrorū t̄isgressio
 ne sic eoz filios nasci volēdo.
 vulneras mederi. et sana
 tas suā matrē seruare et ille
 sanus ab hac macula voluit
 quia ip̄e ut eodez caplo scribit⁹
 facit magna et insc̄rutabilia.
 et mirabilia absqz numero
 et. xi. c. scribit⁹ Quis vestigi
 a tua cōprehendet et te oī
 potēter vsqz ad p̄fectū repi
 et extelsior em̄ es celo. et pro
 fundior inferno. et longior
 terra. est mēsurā tua et la
 tior mari. hec om̄ia et ip̄m
 de quo hec sanctus Job loq̄t⁹
 sua sciētia imo vesania et in
 sania ista p̄dicatores volunt
 supare. nō attendētes. verba
 in hoc. xi. caplo in fine poita.
 vbi scriptū est. Quis confidit
 tibi. aut quis tibi dicere p̄t
 cur ita facis. si confidit sibi
 ī potētia sua. nec eam suā ma
 tre vel suā matrē. fecisse vo
 luit. imo iniquissime contra
 clamāt et dicūt. Et. c. xij. dicit
 Et om̄ia man⁹ tua fecit et
 quomō ip̄is notū est. ul' nota
 sūt. q̄. quid. ul' que. extra nobis
 nota. deus unq̄ fecerūt. cū t̄j
 eius potētia. īcōprehensibily
 sit. angelis etiā spiritibus.
 Et eodez. c. scribit⁹. Ap̄ut te est
 sapientia. et fortitudo. s̄ sapiāz

Et xi. c. scribitur abhominabile tibi cor prauum et voluntas tua...

si virgo mater. habuit maculam ubi dei prouidentia vis tu dicere...

Hec in publico sequitur libro sapientie

Hec ex sapientie libro sequitur etiam scriptura

Bone frater. et etiam scriptura primo dicit Omnis sapientia a te domine deus est...

Sapientie. iii. c. dicitur Gratia tua et misericordia et eius respectus ad virginem matrem suam fuit...

est in sanctos in os et respectu electos tuos bone frater non sua gratia et misericordia

omnia potes Et bo no aufert deus a u...

no

c. xi. dicitur mirabilia opa tu
 a solus. et gloriosa. et ab
 sconsa. et iuisa. et ut video
 absconsus et iuisus est pdican
 toribus opus pseruacionis
 vrginis matris. a labe tal.
 ut ipi garrunt. coceptiois.
Vere vere multa sapientia
 sua. et fortis est ipotencia.
 ut. c. xv. dicitur. et vias tu
 as quis intelligit. qz plu
 rima opa tua sunt i absco
 sis. no tame in pdicatorib?
Et xviii. c. dicitur. Quis suf
 fiaet enarrare opa. et qd
 inuestigabit magnalia tua
 virtutez. autez magnitudi
 nis tue. quis enuiciavit. a
 quis adiacet. enarrare mi
 sericordiaz tua. no est eni
 inuere magnalia tua. mi
 sericordia autez tua. super
 omiez carnez. vere ut video
 finiter. isti pdicatores. non
 sufficiunt. nec etia volut. enar
 rare. inter opa dei. hoc op?
 pseruacionis. a labe hui? ar
 minis. i vrgine nre. nec vo
 lut inuestigare. int? magna
 lia eius. virtutez. magni
 tudinis sue. nec etia enu
 ciare. nec adicere. ut enar
 rent misericordiaz eius. que
 tame sup omiez carnez est.
 et cur no amplius. et idi
 abilius. sup hanc carne. de
 qua ipe carne suscepit. et
 homo factus est. et quo?
 derens fuisse. vniq? ista ma
 restatez. de carne peccatrice.
 carnez supsisse. et huma
 natuz fuisse. cu h? potenz.
 scienciaz. prudenciaz. et sapienz.
 habuit. ut matre suaz. et

no

horrenduz est et irrationabi
 le. contiuuz asserere. **E**t x
 xviii. c. dicitur. Et a te omis
 medela. et honorari vis in
 mirabilibus tuis. si pdicatores
 nolunt admittere. aut a te
 medelaz. vrgini nri in hoc
 factuz. nec ipm mediam. i hac
 sua medicina. que tunc est
 vna de mirabilib? suis. ho
 norare volunt. **S**ed quid bo
 ne frater. ul' quare. aliqd
 diuine potencie. et sapientie.
 bonitati. et volutati. mirabi
 le. aut impossibile debet ipu
 tari. **N**on sic. no sic impi. qui
 hec negant. si tanq? puluis
 ex humilitate. diuina opa. de
 uota mente laudate. et appro
 bate. a redetes. a dicentes.
 omnia queniq? voluit dñs fe
 cit. i celo et iterra. et ps. c.
 xxxiii. **E**t dicitur hic glo. ai
 em om que fecit. volutatis.
 no necessitas. et subditur
 ibi. **S**i qd omnia eius opa.
 coprehendere no possum?
 hoc de eis firmiter teneam?
 q omnia a deo facta sut. a quo
 mo. in sua nre. hic defecisti.
 ul' defuisti. volutatis sua. q ea
 maculaz. aliquaz. habuisse
 voluisset. est ridiculu. nec
 veritatis aliqd. habet admi
 rabiluz. **E**t xxxiii. c. hic dr.
Opa em tua vniusa. bona
 valde. et quomo opus. siue
 vas illud. qd fecit. ut ipe in
 eo fieret. no optimu fuit.
 et quia optimu fuit. nil i
 pfectiois habuit. **E**t dicitur
 in hoc. c. nichil est mirabi
 le i conspectu tuo. et bene
 dictio tua. qd fluius mudab

no

no

ce. i vna. qd matre
 factuz. que metus vult
 maius. et x. c. dicitur.
 et gloria. na. plei. est.
 tu. et si. qd. su. v. g.
 su. man. h. d. u. r. p.
 quom. gl. ai. eius. i. c.
 na. su. v. g. et. vere. glo.
 de. su. v. g. t. n. t. a. t. i. s.
 t. n. t. i. s. f. i. d. e. t. e. u. s.
 i. c. a. t. a. q. u. a. n. u. l. l. u. s.
 a. u. t. e. i. u. s. q. u. a. n. d. e. f. e. c. i. t.
 f. e. c. i. t. q. u. a. n. d. e. f. e. c. i. t.
 a. t. a. t. a. d. e. i. g. n. a. e. e. t.
 b. e. n. e. f. i. c. i. a. e. t. d. i. u. i. n. e.
 t. e. s. t. d. e. e. i. u. s. i. d. i. a. b. i. l. i. s.
 i. c. o. n. s. p. e. c. t. u. s. e. t. i. a.
 m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. a. r. t. i. s.
 t. e. s. t. e. t. v. a. s. m. i. r. a. b. i. l. i. s.
 q. u. a. n. d. e. f. e. c. i. t. v. i. r. g. i. n. e.
 v. r. g. i. n. e. d. o. c. t. r. i. n. e. x. l. i. i. i. c. d. o. c. t.
 n. r. m. u. l. t. a. g. l. o. r. i. a. z. f. e. c. i. t.
 g. n. e. s. t. a. t. u. s. e. t. v. i. d. e.
 n. o. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. s. u. a. b. e.
 u. o. l. e. n. s. s. u. p. e. a. p. r. u. d. e. n. t. i. a.
 n. i. p. o. t. e. n. t. i. a. s. u. a. q. u. a. n. d. e. f. e. c. i. t.
 n. i. e. t. i. n. r. e. s. u. a. n. i. t. i. m. e.
 n. i. b. i. l. i. s. s. i. p. o. t. e. n. t. i. a. s. u. a.
 c. x. l. i. i. i. c. d. o. c. t. r. i. n. e. x. l. i. i. i. c. d. o. c. t.
 o. i. n. o. n. o. d. e. r. e. l. i. q. u. i. s.
 t. u. a. s. i. n. t. p. d. i. c. t. o. r. e. s. v. i.
 d. e. r. e. l. i. q. u. i. t. i. m. a. t. r. e.
 s. i. f. i. n. t. i. s. i. n. i. q. u. e. f. i. c. i. t.
 n. o. p. e. e. t. i. p. s. s. u. p. a. l. l. e.
 t. o. f. f. e. r. e. x. l. i. i. i. c. d. o. c. t. r. i. n. e. x. l. i. i. i. c. d. o. c. t.
 e. t. e. s. t. i. g. l. o. r. i. a. r. e. h. u. m. a. t. a. s. u. p.
 v. e. s. t. i. q. u. a. r. e. g. n. o. u. i. q. u. i.
 q. u. i. e. s. t. d. i. s. i. i. m. e. n. s. u. s.
 p. o. t. e. n. t. i. a. s. u. a. n. i. t. i. m. e. n. t. i. a. z. n. i.
 e. t. e. m. f. u. q. d. p. d. i. c. t. o. r. e. s.
 v. o. l. u. n. t. n. a. i. p. s. r. e. s. t. a. u. e. r. e.
 i. c. o. n. t. r. a. m. e. n. t. e. s. u. a. n. i. p. r. i.
 l. o. b. e. p. s. e. r. u. a. c. i. o. n. e. n. e. c.
 f. r. u. i. t. e. t. e. n. v. o. l. u. n. t. e. i. u. s.

et invidionez. in matre sua
 factaz. quis metiri vult aut
 mensurare. Et xliij. c. dicit
 et gloria tua plenu est op
 tuu. et si opus suu. vgo m
 sua. macula habuit peccati.
 quomo gloria eius. in ea ple
 na fuit. Vere vere gloria
 dei sancte trinitatis non
 tantu filij dei. et eius. fuit
 in ea. et an ipa. nullus in ea.
 quidamq. macule defectus. si
 fuit ipa. nichil creatis ul
 creaturis dei. gracie. et mie.
 benignitatis. et diuine boi
 tatis. ab etno idialis. et
 inenarrabilis. ipis etia scis
 angelis affectus a respe
 ctus. et vere vas mirabile.
 opus suu. ipa virgo mater.
 Et xliij. c. dicit. Et xliij. c. di
 cit. multaz gloriar. fecisti ma
 gnificena tua. et vnde. ait.
 no magnificena sua. beni
 uolena. sapiena. prudena.
 ai potena sua. vsus fuisse
 ai. et in matre sua. ai tunc mi
 rabilis sit potena sua. sup
 c. xliij. Et xliij. c. dicit. Tu
 omo. no dereliquis ma
 tua. si ut pdicatores volut
 ibi dereliquit. in matre sua.
 fut fantasia. inique. falsez
 no pie. Et in ps sup allega
 to. scz. xxxij. dicit hugo.
 et est in glo continuata. sup
 verbo. quia cognoui. q. ma
 gnus est dñs. i. imensus.
 potena. sapiena. mia. a na.
 et ecce sim q. pdicatores
 volunt. oia ista cessauerut
 in eo. ita q. matre sua. a pmi
 labe pseruare. potuit. nec
 sciuit. et ut voluntas eius.

p oportet. malis gratibus
 suis. effectuz no habuit. Et
 ce q. speciosa laus dei. in ore
 illoz iniquoz. vginis mris
 dei inimicor. confundant
 omis iniqua loquetes. su
 puacie. et sic fatue. qz no
 volut hze. pietatez. creden
 di bona de matre dei. .

¶ Hec de lib. emasha. se. psalms.

¶ Ps lxxv. scriptu est. Mirabi
 lis deus in sanctis suis. a q.
 mo. no mirabilior. in diabi
 liter. et in comprehensibilu. pl.
 p omes moduz. in vigne matre
 sua. Iste pdicatores no vo
 lut. ut psalmista fecit. qui
 dixit. et vsq. nuc. pmuicabo
 mirabilia tua. ps lxx. pmu
 tiare mirabilez. graz. vigin
 mi factaz. in pseruacoe. a la
 be cuiusq. etia macule. Et
 est pulchra glo. sup vbo. pmu
 tiabo. no tunc ad hui rei
 pposituz. Et in versu. Ego au
 tez. semp. sperabo. Et pcedit
 istuz. versuz. et vsq. nuc. pmu
 tiabo. eodez. ps scz. lxx. et ibi
 dicit aug. et est in glo. con
 tinuata. Laudatu. est. de. in
 omibus bonis factis suis.
 in omi creatura sua. in oi. insti
 tucione rez. om. in gubnacoe
 ne. et regimie. seculoz. in or
 dine. tepoz. in emmencia. reli
 gione. maris. et ceteris
 omibus mirabilibus suis.
 si in matre sua. ai. hec omia. et
 plura. alia. fecit. pseruare.
 ab hac. labe. facere. no po
 tuit. Absit. absit. ve. ve. nimis.

grave est potēte. et sapie
ne dei. et volūtatē sic detra
here. et eā minūere sic vel
le s̄ benedictus dñs deus
isrl' qui facit mirabilia so
lus. ps̄ lxxi. et paucis cre
atis i m̄re sua. certe. ip̄e ma
gnus est facies mirabilia
solus. ps̄ lxxxv. et sup illo
verbo dicit i glō cōtinuata
magnus es tu. i potētia. et
faciens mirabilia i actu. q̄
nemo p̄t opari. Et ibi dicit
Cassiodor. Quis em̄ ut ip̄e
celū et terrazul' oīa que i
eis sunt. momentanea possit
celeritate p̄ficere. aut eoz
existētiā continere. tu es
deus qui hec oīa facis. hec
ibi s̄ m̄re sua p̄servare sic
nō potuit. nec scivit si salte
p̄dicatoz. iēz. et malivola
opinio vera est. q̄re nō fa
ciūt. ut psalmista dicit. me
metote mirabilūz eius que
fecit. ps̄ Cui s̄ hoc mirabi
le. i matre virgine factū. ne
quiter negant. vere ip̄i non
fecerūt soles i rota. i. nō possūt
aut potius nolūt. deū i al
titudine sue deitatis intelli
gere. quomō potens. sapiēs.
r̄ ut sup̄ dixi. et sic nō p̄t
solem i rota sua salte p̄ fide
videre. certe. nō sunt vera
ardentes virgins matris
amatores. quia i hac parte.
supprimūt. et deprimūt. et
reprimūt. q̄ntūz i eis est. glo
riaz. dei matris. et oculus i
tellectus eoz. hic caligat. et
tumultuario mentis ipulsi
quacūtur. et ducūt. an ig
rant ip̄i q̄ facienda est. m̄

ptatio. ut res potius vale
at q̄ peccat. de fide istrumē
toz. m̄ dilectos i glō. cū cōm
danis. et de v̄boz significat.
abbate. cur nō potius m̄
ptant. et m̄pretatōnez fa
ciūt. pro dñā m̄ā et eius ho
nore. q̄ q̄ sic autimādo va
dunt. Hec sic pauca ad po
ra mea collecta posui. existat
tantūz libris. q̄ q̄ iste dictio
nes. mirabilis. et mirabilia. q̄
pluribus etiaz lonis in sacra ^{scriptura}
ponātur. et multa dei mira
bilia i ea nari r̄tur. Et oam
sionez m̄ sic scribendi dedit.
q̄ ip̄i p̄dicatores. nūc i vir
gins matris cōceptōnis fe
sto. Anno. **Mar. xlv.** tantūz
fecerūt. q̄ ceteri hic religio
si. p̄ vicariū hic. ul' a vicario
phibiti fuerāt. de materia
ista. pro honore virgins. a
liquid p̄dicare. o i sensati. ip̄i
et ip̄e. q̄ sic ausu temerario.
et istinctu dyabolico. ausi
fuerūt agere. Nūc dicit ad
me. tu et ip̄i. Tu multa p̄f
s̄. ml' veri probas. ul' dias. E
go dico. q̄ p̄s. de virgins
honore. m̄tibus. et cū dili
gētibus. bona. et si nō philo
sophica. et silogistica. p̄batio
datur. s̄ quia. i hys argutis
et erroneis v̄ris argumē
tis. vos confiditis. i m̄tibus.
et statis. ideo hec nō credi
tis. s̄ deo grācias. et ip̄i v̄gi
ni m̄ri sue. q̄ nō obstātibus
p̄tis meis. p̄miserūt. et cō
cesserūt. p̄zoza. et ista sic
notare. ad quod me etiā. om
nē p̄ modū. i sufficiētissimū.
et indignū. reputo. a cogito.

si in gnis fluit pro fu
tre. de deo michi famula
triplex. qui difficile r̄
de treuga. et pace. et in
ner. in ip̄i posse. dicitur.
s̄ q̄ntūz ip̄i. hys cōsolu
mō. de argutis. ordm
m̄tibus. sicut. augustini
m̄tibus. hōm̄. ordm
m̄tibus. p̄m̄. colom
de quibus. mens. pau
erulent. et eoz. sine. d
nobis. nō. mediat. m̄
hys. s̄. p̄. et ex
tis. dicit. michi. ver
gregoz. te. moralūz.
et. op̄. facit. ad. r̄
de. m̄tibus. meoz.
sup. v̄boz. vel. quis. et
potest. et. in. sacis. v̄b
autoz. facti. semp. i
si. v̄. dicit. sunt. quia
sa. nequā. d̄. possūt.
ne. quoz. de. om̄. cu
m̄. quoz. n̄. nihil.
ud. est. q̄. r̄. eoz. r̄.
sup. v̄. et. q̄. factoz. et
de. p̄. dicit. r̄. ut. s̄.
ch. illius. n̄. hū. tate. t
quia. nequā. q̄. sufficit.
m̄tibus. ut. s̄. r̄. pene
na. est. hys. qui. q̄. i. fa
de. r̄. nō. videt. m̄.
ter. s̄. considerans. cur
videt. et. r̄. videt. r̄.
nō. videt. p̄. dicitoz. hū.
sicut. gregoz. dicit. ul' s̄.
fide. m̄tibus. facit. q̄.
autoz. facti. in. sua. me
lū. d̄. dicit. et. v̄gins
m̄tibus. hō. blā. p̄. m̄.
et. nō. videt. cur. et. ex
m̄tibus. et. de. om̄. et. r̄.

si virginis filius pro sua ma-
 tre dedit michi funiculus
 triplicem qui difficile rupit
 de treuga et pace. c. primo
 nec rupi posse datur ipm
 scz tuc tpus/ basi cōaliu. tho-
 mā de argētia ordinis he-
 mitay sancti augustini/ et
 ingm henricay ordinis fra-
 truz pūnaalez coloniense
 de quibus. meus paup sps
 exultat/ et eoz sine dubio
 nobis. nō modicay insultat/
 hīs sic cōpletis et expedi-
 tis/ datur michi verbū sa-
 gregozij. ix. moraluz. c. viij.
 et optime facit ad cōfirmā-
 duz intencionez meaz/ et ē
 sup verbo. Vel quis ei dice
 potest. cur ita faas vbi aut/
 auctozis facta/ semp i discus-
 sa venerāda sunt/ quia i iu-
 sta nequaq̄ esse possūt/ rāo-
 nez quippe. de occulto eius
 consilio. querere/ nichil ali-
 ud est q̄ cont̄ eius cōsilii.
 supbire/ cū gō factorū cā nō
 dephendit/ restat. ut sb̄ fa-
 ch̄ illius/ cū hūilitate taceā
 quia nequaq̄ sufficit sens⁹
 carnis/ ut secreta penetret
 maiestatis/ qui gō ifactis
 dei rōnez nō videt/ in fir-
 tez suā considerans. cur nō
 videat/ ex rōne videt. Dom-
 nē moduz/ p̄dicatores huic
 sancti gregozij dicto. ul' sen-
 tēne. contrariuz faciūt/ qz
 auctozis facta in sua mte
 i discussa. et venerari nō vo-
 lunt. s; discunt/ et vgnis
 mris honore/ blasphemādo
 et nō credendo/ eiciūt et ex-
 cūiūt/ et de occulto ei' cō-

filio/ nō soluz querere/ imo
 qd' deterius est et dānabi-
 lius/ pro sua insania. deter-
 minare nō veretur. nec me-
 tuūt/ s; supbiūt/ et cū facti
 illius causaz nō dephēdant/
 cū hūilitate nō tacēt/ s; su-
 pbissime. i hac sua opione/
 sine dei. et sue mris tōre/
 sic miserabiliter iacent/ nō
 attendētes/ quia nequaq̄
 sufficit sensus carnis/ imo
 nec angelica spūs/ ut secreta
 penetret maiestatis/ vere.
 miserabilis et dolenda i eis/
 hec ceatas/ i hīs delectant/
 i factura dei/ nec exultant/
 i opibus manuū suaz/ ut
 psalmista facit. et dicit/ ps
 xxi. et virgo m̄ sua/ est sū-
 ma p̄fectissima factura sua/
 et opus manuū suaz/ nec
 dicit eiusdez ps v̄bu/ quod
 ibi sequit. Q̄ magnificata
 sūt opa tua dnē/ nimis pro-
 funde facte sunt cogitacō-
 nes tue/ int̄ que. maximuz
 et dignissimuz fuit op⁹ ipa
 virgo m̄/ s; ipi volūt/ cogita-
 ciones suas/ subtiliores esse
 i hac re. et profundiores/ q̄
 dei/ sup verbo. q̄ magnificata
 sunt opa tua dnē/ dicit glō cō-
 tinuata/ et si dñi magnificēna
 est magna/ cum has creatu-
 ras/ quas ibi cōsequēter enu-
 meravit/ multo maior et in-
 scrutabilior est/ cum disposi-
 nonez humane creature/ et
 cur. nō maior et inscrutabili-
 or/ p̄dictis creaturis suis. s; a-
 ctis spiritibus. homibus. et
 alijs i virgine matre sua/ et
 subdit ibi aug⁹. i eadez glō dic-

no

pūnaale

minor

2

nō p̄mittit

ut res ponis vob
 eor de fide struic
 dilectos i glō. nō cōp
 et de vboz signifiac
 nō ponis mē
 m̄ p̄tencionez fi
 mā mā et ausio
 sic autmādo v
 et sic pauca ad po
 collecta posui ex
 q̄ q̄ iste dicit
 dicit et mirabilis
 et longi in fāta
 et multa dei mē
 nēretur. Et oia
 sic scribendi dedit
 m̄ores nūc i v
 tōre p̄m̄is fe
 am xlv. tūm
 cetera hic religio
 i hō. ul' a v̄tūto
 eor de materia
 m̄ore virginis a
 m̄ore o i fēnsā ipi
 sic ausu temeraz
 tu d̄v̄olūto. nō
 agere sicut dicit
 et ipi tū multa p̄
 a p̄d̄is ul' d̄s ē
 q̄ p̄d̄is m̄ginis
 m̄chis et cū d̄b
 b̄m̄oz si nō ph̄lo
 et p̄p̄tiaz p̄tūto
 nūc i hō argūit
 v̄ris argūit
 m̄fid̄is. i m̄m̄i.
 adeo her nō cred
 p̄tūto. et ipi v̄g
 q̄ nō obstatūq̄
 v̄ p̄m̄seūt et cō
 p̄tūto et ista sic
 ad quod me cū
 dicit i sufficacō
 m̄. reputa et q̄

quod non de interiore. in-
 visi-
 bili atq; intelligibili aula/
 sumi impatoris aut iubeat.
 aut pmittat. secundum me
 fabule iusticia pmo atq;
 penar; gra; et retributio-
 num; ista totius creature a-
 plissima quada; imesaq; re-
 publica et quis sane metus
 vult dicere ul' asserere q; no-
 uissent et etia voluerit ma-
 tres sua; ab ista labe. pure
 et pura seruare ipse est em-
 sume potens sapiens. mise-
 ricors et bonus ppter qd
 et ego. ut sup dixi. fultus
 auxilio. fiducia aliter. indubi-
 tanterq; duo q; potuit. sci-
 uit. voluit. et fecit. nunc cre-
 dis ul' dimittas. Velle q; di-
 cerent verba que scribitur.
Iob xxxvii. Nos quippe in-
 uim tenebus; si quia super-
 buit no; dicunt. et inuolunt
 sententias suas sermoib; ipitis.
 ut sequenti scribitur. **Et ista**
tra capla. scz xxxvii. et duo
 sequ. enca imo et mlta ali-
 a. que isaia scriptura
 ponit. ipi predicatoris ve-
 et no; psumptorie cogitaret.
 et confideraret. boni eis est.
Et q; diceret terribilia sunt
 opa tua dne. ps. lxxv. et ibi glo.
 ea em sunt opa terribilia. scz
 q; deus factus est homo. q;
 passus. q; mortuus. et huius
 modi. et her de necessitate
 salutis eterne. credere oportet.
 et tamen nullus philosophoz
 her tenet. ul' admittit. Cur
 istis monachis. impossibilis vi-
 detur pseruatio ab ista labe
 virginis matris. Vere velint

voluit celestis adam qui sine
 semine viri de matre virgine
 natus est. ppriuz habet nati-
 uitatis moduz qui et mor-
 tis sue ordinauit occasuz.
 sapie. vii. i glo. ordinauit et
 matris sue ppriuz moduz sue
 conceptionis. eaz pseruado ab
 originali culpa. qui et ipius
 virginis matris occasuz sic
 ordinauit. q; sine omni ve-
 i mortis q; nexu ab hinc ex-
 iuit. cont' omes mortaluz
 ab hinc decedentuz. moduz
 et cursum.

Otto marchio re ut i alijs. j. pxi
 me scriptis.